

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJSKE BOLNICE „DR. FRA MIHOVIL SUČIĆ“ LIVNO

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-3505-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	9
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	10
1.	UVOD	10
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	14
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	19
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana	19
5.2	Izveštavanje.....	21
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	21
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	21
6.1.1	Prihodi	21
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	22
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	22
6.1.2	Rashodi.....	23
6.1.2.1	Poslovni rashodi	23
6.1.2.1.1	Troškovi sirovina i materijala	23
6.1.2.1.2	Troškovi energije i goriva	24
6.1.2.1.3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	24
6.1.2.1.4	Amortizacija.....	30
6.1.2.1.5	Troškovi primljenih usluga	30
6.1.2.1.6	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	31
6.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	31
6.1.3	Finansijski rezultat.....	31
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	31
6.2.1	Dugoročna imovina.....	31
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	32
6.2.1.2	Nematerijalna sredstva	35
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	35
6.2.2.1	Zalihe.....	35
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	36
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	37
6.2.3	Kapital.....	38
6.2.4	Obaveze.....	39
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	39
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	39
6.2.5	Popis imovine i obaveza	41
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	42
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	43
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	43
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	44
8.	JAVNE NABAVKE	44
9.	OSTALI NALAZI	48
9.1	Finansijska konsolidacija.....	48
9.2	Sudski sporovi	49
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	50
V.	PRILOZI	51
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	51
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	51

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno (u daljnjem tekstu: Ustanova)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog/opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ustanove na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Za zemljište i građevinske objekte iskazane sadašnje vrijednosti 5.038.845 KM nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Za navedeni iznos ne možemo potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava na datum bilansa (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha lijekova u iznosu od 76.696 KM, jer se prilikom njihovog izdavanja iz Bolničke apoteke na bolničke odjele za cjelokupan iznos priznaju rashodi na teret zaliha, iako lijekovi nisu stvarno utrošeni. Pored toga, Ustanova ne vrši knjigovodstveno evidentiranje zaliha reagensa, jer je prilikom nabavke reagensa vršeno priznavanje rashoda perioda bez zaduživanja zaliha, iako nije došlo do stvarnog utroška, što nije u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati (tačke 6.2.2.1 i 6.1.2.1.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ustanove u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Vrijednost vlasničkog kapitala nije usaglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, jer je u finansijskim izvještajima na 31. 12. 2023. godine iskazan vlasnički kapital u iznosu od 3.226.060 KM, dok je u sudskom registru upisano 2.000 KM (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na to da je u Bilješkama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu, u vezi pretpostavke neograničenosti poslovanja, navedeno da Ustanova ostvaruje značajne gubitke u poslovanju i da ima akumuliran gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 12.233.745 KM. Navedeno je i da Ustanova ima probleme u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršavanju obaveza, što ukazuje na izrazito nepovoljan položaj Ustanove i postojanje značajne neizvjesnosti da će Ustanova neograničeno poslovati u narednom periodu.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom* i *Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Ustanove za godinu završenu 31. 12. 2022. revidirao je drugi revizor, koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 30. 6. 2023. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktorica je odgovorna za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja direktorica je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Ustanove da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako direktorica ili namjerava likvidirati Ustanovu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Ustanova.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ustanove;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Ustanove da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Ustanova prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ustanove za 2023. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prijem osam zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca izvršen je bez procedure javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja (tačka 4. Izvještaja);
2. Nije uspostavljen unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, što je obaveza u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (tačka 4. Izvještaja);
3. Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obaveza u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);
4. Pravilnik o radu Ustanove nije usklađen s odredbama Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i tehničara i pomoćnih radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije u dijelu obračuna naknada (uvećanja plaća) zaposlenicima po osnovu odluka, što je imalo za posljedicu isplate naknada u bruto iznosu najmanje od 140.562 KM, koje nisu u skladu s Kolektivnim ugovorom, a koje nisu ni dokumentovane (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);
5. Nije osigurana transparentnost prilikom angažmana na sistematizovana radna mjesta kako nalaže Zakon o radu, s obzirom na to da je izvršen angažman na osnovu ugovora o djelu i ugovora o obavljanju dopunskog rada u neto iznosu od 356.645 KM (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);
6. Obaveze prema dobavljačima nisu izvršavane u propisanom roku, niti su provođene redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti, što je imalo za posljedicu neizmirene obaveze prema dobavljačima u iznosu od 7.197.573 KM. To nije u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine iznosio je 0,2, što ukazuje na to da Ustanova tekućim sredstvima nije u mogućnosti izmiriti tekuće obaveze (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);
7. Nije proveden sveobuhvatan popis zaliha, potraživanja, obaveza, odgođenih prihoda, rezervisanja i tuđih stalnih sredstava, niti je izvršeno usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom. To nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
8. Nabavke hrane i kuhinjskih potrepština u vrijednosti od 136.650 KM izvršene su bez primjene Zakona o javnim nabavkama i zaključenih ugovora, čime nije osigurana transparentnost u poslovanju i najefikasnije korištenje javnih sredstva (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ustanove u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Kantonalni Zakon o zdravstvenoj zaštiti nije usklađen sa federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti u dijelu kojim je definisano da direktor zdravstvene ustanove mora imati medicinski, stomatološki, odnosno farmaceutski fakultet, kao i u dijelu u kojem je definisano da direktor podnosi Upravnom odboru pisani izvještaj o cjelokupnom poslovanju zdravstvene ustanove jednom tromjesečno (tačke 4. i 5.2 Izvještaja);**
- **Naknada za regres isplaćena je zaposlenicima u različitim iznosima u skladu s Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu, što nije primjereno budući da se radi o naknadi troškova koju bi svaki zaposlenik trebao ostvariti u istom iznosu (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);**
- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se način da sadrže podatak o ukupnim satima po vrstama rada na mjesečnom nivou (redovan rad, dežurstva, pripravnost, godišnji odmor, bolovanje, plaćena odsustva), ali evidencije ne sadrže podatke propisane Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktorica je odgovorna da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ustanove, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Mapom poslovnih procesa obuhvatiti ključne procese u poslovanju Ustanove.	4.
2.	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog radnog mjesta u organizacionoj jedinici Bolnička apoteka, u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti FBiH i Pravilnikom o bližim uvjetima glede prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim jedinicama, kao i načinu i postupku njihove verifikacije.	4.
3.	Prijem u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu s odredbama Zakona o radu.	4.
4.*	Uspostaviti i provoditi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika u skladu s odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Statuta i Pravilnika o unutrašnjem stručnom nadzoru Ustanove.	4.
5.*	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	4
6.	Donijeti plan integriteta i provoditi druge aktivnosti u skladu s Akcionim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije 2022-2024.	4.
7.	Donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja i osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.	5.1
8.*	Utvrđiti plan rada i razvoja Ustanove i godišnji program rada u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom, a finansijski plan blagovremeno razmatrati te ga u slučaju potrebe, u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti.	5.1
9.*	Potrebno je da organ rukovođenja sačinjava i podnosi tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Ustanove, u skladu sa federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i izvještaje o radu svakih šest mjeseci u skladu sa Statutom.	5.2
10.	Potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun u skladu kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.	6.
11.*	Provoditi kontrolu potrošnje lijekova u skladu s Odlukom o imenovanju Komisije za kontrolu potrošnje lijekova.	6.1.2.1.1
12.*	Usaglasiti Kolektivni ugovor s Pravilnikom o radu, u dijelu uvećanja osnovne plaće, nagrada i stimulacija zaposlenicima.	6.1.2.1.3
13.	Donijeti pravilnik o radnom učinku, uz prethodnu saglasnost sindikata, u skladu s Kolektivnim ugovorom.	6.1.2.1.3

14.*	Službena putovanja vršiti na temelju naloga za službena putovanja, a naknadu za obavljene službeni put obračunavati i isplaćivati u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o radu Ustanove.	6.1.2.1.3
15.	Obračun i isplatu uvećanja plaća, naknada i dodataka na plaću po različitim osnovama vršiti u skladu s Kolektivnim ugovorom.	6.1.2.1.3
16.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1.3
17.*	Za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.	6.1.2.1.3
18.	Prilikom zaključivanja ugovora o vršenju usluga odredbama ugovora definisati da se plaćanje vrši prema stvarno izvršenim uslugama, te plaćanje obaveza po osnovu ugovorenih usluga vršiti u skladu s tim.	6.1.2.1.5
19.	Obezbijediti relevantnu dokumentaciju o vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, s ciljem realnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.	6.2.1.1
20.	Internim aktom definisati stope amortizacije koje će se primjenjivati kod obračuna amortizacije.	6.2.1.1
21.	Rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima.	6.2.1.1
22.*	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
23.*	Nastaviti sa aktivnostima kod nadležnih institucija zbog uknjižbe nekretnina u korist Ustanove.	6.2.1.1
24.*	Nabavljene količine reagensa knjigovodstveno evidentirati, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, a knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, kisika i reagensa vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.	6.2.2.1
25.*	Poduzeti potrebne aktivnosti na utuženju neplaćenih potraživanja.	6.2.2.2
26.*	Utvrđiti činjenično stanje i stvarnu vrijednost osnovnog kapitala Ustanove s ciljem realnog iskazivanja kapitala u finansijskim izvještajima i izvršiti upis osnovnog kapitala Ustanove u sudski registar.	6.2.3

27.*	Nastaviti aktivnosti prema osnivaču u cilju njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema i nelikvidnosti Ustanove, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Ustanove, u skladu s članom Zakona o ustanovama i članovima Statuta.	6.2.3
28.	Potrebno je da menadžment Ustanove poduzme aktivnosti na sačinjavanju sanacionog plana poslovanja Ustanove, a obaveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	6.2.4.2
29.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja, zaliha, obaveza, odloženog prihoda i vanbilansne evidencije, te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
30.*	Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.5
31.	Internim aktom urediti radno mjesto službenika za javne nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.
32.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini za koju su finansijskim planom osigurana sredstva i za koju je donesen Plan javnih nabavki.	8.
33.	Sačinjavati pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima o prethodnoj provjeri tržišta, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.
34.*	Postupke nabavki roba i usluga vršiti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u cilju osiguranja transparentnosti i efikasnog korištenja javnih sredstava.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (18)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Finansijski plan Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno za 2023. godinu;
- Zakon o ustanovama Hercegbosanske županije;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Hercegbosanske županije;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o radu Hercegbosanske županije;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o javnim nabavkama;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i tehničara i pomoćnih radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegbosanskoj županiji;
- Statut Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ustanova je osnovana Rješenjem Ministarstva zdravstva Hrvatske republike Herceg-Bosna od 5. 8. 1994. godine kao Opća bolnica Livno, javna ustanova radi trajnog obavljanja zdravstvene djelatnosti. Prije toga, bila je organizovana i registrovana kao OOUR Opća bolnica Livno u sastavu Medicinskog centra Livno koji je osnovan 1. 3. 1964. godine. Opća bolnica Livno jedan je od tri pravna sljednika bivšeg Medicinskog centra Livno,² te je upisana u registar Rješenjem Višeg suda u Mostaru od 19. 5. 1995. godine. Skupština Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Skupština Kantona) donijela je Odluku o utvrđivanju statusa Županijske bolnice u Livnu 16. 6. 1998. godine.³ Ovom Odlukom definisano je da Ustanova dobiva status kantonalne bolnice, a Skupština Kantona preuzima status osnivača. Rješenjem Županijskog suda u Livnu od 13. 10. 2000. godine registrovana je izmjena naziva Opća bolnica Livno u Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno.

Djelatnost Ustanove je pružanje usluga dijela primarne zdravstvene zaštite, sekundarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite, te dijela djelatnosti na tercijarnoj razini, na području Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Kanton).

Unutrašnja organizacija i način rada Ustanove utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojeg je donio Upravni odbor u januaru 2021. godine. Sistematizovano 319 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine bilo je popunjeno 328 radnih mjesta.⁴

Sjedište Ustanove je u Livnu, Trg Domovinskog rata br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ustanove za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Ustanove za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

---

² Rješenjem Višeg suda u Mostaru br. U/I-658/95 od 19. 5. 1995. godine iz registra je izbrisan Medicinski centar Livno radi podjele na Opću bolnicu Livno, Dom zdravlja Livno i Gradsku ljekarnu Livno

³ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/98

⁴ Devet zaposlenika više u odnosu na broj sistematizovanih radnih mjesta, zbog zapošljavanja radnika na određeno vrijeme kao zamjenu za zaposlenike koji su odsutni zbog bolovanja, kao i zbog dodatnog zapošljavanja kako bi se popunila radna mjesta zaposlenika koji su dobili Rješenje o promijenjenoj radnoj sposobnosti.

Ustanova je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Nakon poduzetih aktivnosti prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Hercegbosanske županije, zaključen je Ugovor o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2023. godinu u skladu s odredbama Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinственe metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.
2.	Tuđa roba je evidentirana i iskazana u okviru vanbilansne evidencije, u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.
3.	Ustanova je u februaru 2024. godine donijela Pravilnik o korištenju službenih vozila, kojim su regulisani načini i uslovi korištenja službenih vozila, kao i normativi potrošnje goriva za sva službena vozila.
4.	Ustanova je u januaru 2021. godine donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
5.	Zaposlenicima se ne isplaćuje topli obrok za dane kada je izvršena isplata dnevnica za službena putovanja.
6.	Obračun i uplata poreza i doprinosa na naknade za službena putovanja (pratnja pacijentima), utvrđene u iznosima većim od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa, vrše se u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.
7.	Obračun i uplata poreza i doprinosa na naknade za odvojeni život vrše se u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.
8.	Troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u stanje za namjeravanu upotrebu priznavani su kao stalno sredstvo u skladu sa MRS 16-om – Nekretnine, postrojenja i oprema.
9.	Odlukom Upravnog odbora od 23. 12. 2022. godine investicije u toku u iznosu 695.541 KM su isknjižene na teret akumuliranog gubitka, jer se za iste nije moglo utvrditi na šta se odnose budući da datiraju iz ranijeg perioda i ne postoji dokumentacija iz koje bi se utvrdilo na šta se odnose.
10.	Od marta 2024. godine blagajničko poslovanje uspostavljeno je u skladu s Pravilnikom o blagajničkom poslovanju, Zakonom o unutarnjem platnom prometu i Uredbom o uvjetima i plaćanju gotovim novcem.
11.	Izvršeno je vrijednosno usklađivanje potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
12.	Prilikom isplate plaća zaposlenicima u 2023. Ustanova je vršila uplatu pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.
13.	Izvršeno je usklađivanje iskazanih poreza i doprinosa na osnovu isplaćenih plaća s podacima iskaznim u evidencijama Porezne uprave FBiH sa 31. 12. 2023. godine.

14.	Obaveze prema dobavljačima iskazane su u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.
15.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.
16.	Izvještaj o promjenama na kapitalu sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu.
17.	Ustanova je osigurala dosljedno poštivanje svih odredbi zaključenih ugovora.
18.	Ustanova je izvršila rezervisanja za sudske sporove u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.
<i>Djelimično realizovane preporuke</i>	
1.	U toku 2023. godine donesen je Registar rizika i mapa poslovnih procesa, ali mapom procesa nisu obuhvaćeni ključni poslovni procesi.
2.	Upravni odbor je usvojio Finansijski plan Ustanove za 2023. godinu. Međutim, Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja zdravstvene ustanove i Godišnji program rada za 2023. godinu, kako je propisano članom 43.a kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 22. Statuta.
3.	Tokom 2023. godine, direktorica nije podnosila Upravnom odboru pismeni izvještaj o cjelokupnom poslovanju Ustanove polugodišnje, ali je podnijela Upravnom odboru Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Ustanove za period 1. 1. – 30. 6. 2024. godine, koji je Upravni odbor usvojio 29. 7. 2024. godine, te zbog navedenog nije data preporuka u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu. Direktorica nije podnosila Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Ustanove u skladu s članom 68. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
4.	Pravilnik o radu nije u postupnosti usaglašen sa Kolektivnim ugovorom, u dijelu stimulacija i uvećanja plaće po raznim osnovama. Zaključeni su novi ugovori o radu sa zaposlenicima.
5.	Ustanova se tokom 2023. godine u više navrata obraćala Vladi Kantona ukazujući na tešku finansijsku situaciju u Ustanovi, da se trebaju izdvojiti dodatna finansijska sredstava za sanaciju velikih dugovanja Ustanove, kao i da prijeti skoro potpuna poslovna blokada kao i prijetnja gašenja jedine zdravstvene ustanove na području Kantona koja osigurava bolničku zdravstvenu zaštitu, ali nemamo povratnu informaciju od osnivača po navedenoj problematici. Donesen je Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Ustanove za period 2022-2025. godina u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH, na koji je Vlada Kantona dala je saglasnost 17. 11. 2022. godine.
6.	Ustanova je tokom 2023. godine pratila potraživanja po ročnosti i slala dužnicima opomene pred tužbu, ali nisu podnesene tužbe zbog nenaplaćenih potraživanja.
7.	Izvršen je popis stalnih sredstava Ustanove, te usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, ali nije izvršen popis tuđih stalnih sredstava koja su evidentirana u okviru vanbilansne evidencije. Također, nije izvršen sveobuhvatan popis zaliha, potraživanja, obaveza, odloženog prihoda, rezervisanja, a samim time ni njihovo usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

8.	U Bilješkama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu, Ustanova se posebno osvrnula na analizu finansijskih izvještaja u dijelu: knjigovodstvenog evidentiranja ostalih poslovnih rashoda, neslaganje upisanog kapitala u sudskom registru i poslovnim knjigama Ustanove; procjene ishoda sudskih sporova i evidentiranje pripadajućih rezervisanja u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i neizvjesnosti Ustanove da nastavi sa neograničenim poslovanjem i otpisa dijela potraživanja. Međutim, za većinu bilansnih pozicija, nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.
Nerealizovane preporuke	
1.	Unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika provoditi u skladu s članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 75. Statuta.
2.	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.
3.	Službena putovanja vršiti na osnovu naloga za službena putovanja, a naknadu za obavljeni službeni put obračunavati i isplaćivati u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.
4.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s kasno definisanim poslovima, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.
5.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine.
6.	Nastaviti aktivnosti vezane za uknjižbu nekretnina kod nadležnog suda.
7.	Nabavljene količine reagensa i kisika evidentirati u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama.
8.	Izvršiti procjenu neto nadoknadiive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe i Pravilnikom o računovodstvenim politikama. ⁵
9.	Kontrolu potrošnje lijekova provoditi u skladu s Odlukom o imenovanju Komisije za kontrolu potrošnje lijekova.
10.	Uskladiti iskazani osnovni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.
11.	Izbor dobavljača i postupke javnih nabava provoditi uz dosljedno poštivanje principa i odredbi Zakona o javnim nabavama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu date su ukupno 34 preporuke, od čega je 16 novih i 18 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (osam djelimično realizovanih nerealizovanih i 10 nerealizovanih).

⁵ Preporuka nije ponovljena u Izvještaju za 2023. godinu.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 11 preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna je djelimično implementirana, a za sedam preporuka nisu preduzete aktivnosti. Rukovodstvo nije pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, zbog čega će se preporuke ponoviti u izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ustanova u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Statutom i izmjenama i dopunama Statuta⁶ Ustanove utvrđeno je: status Ustanove, naziv i sjedište osnivača i Ustanove; djelatnost; unutrašnja organizacija; organi upravljanja; pravni položaj; zastupanje i predstavljanje; imovina Ustanove i međusobna prava i obaveze Ustanove i osnivača; sredstva za rad, način i izvor osiguravanja sredstava za rad; odnos Ustanove prema korisnicima usluga; raspolaganje dobiti i pokrivanje gubitka; javnost rada Ustanove i druga pitanja.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Ustanove uređena je **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta** iz januara 2021. godine, kojim je utvrđeno da Ustanova ima 22 organizacijske jedinice (odjeli i službe) u kojima se obavljaju medicinske djelatnosti i pet organizacijskih jedinica za obavljanje zajedničkih nemedicinskih poslova (Ured direktora, Služba za pravne poslove, Služba za ekonomsko-finansijske poslove, Služba za opće i tehničke poslove i Služba uslužnih djelatnosti). Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, utvrđeno je da Bolnička apoteka, kao posebna organizaciona jedinica, vrši snabdijevanje lijekovima hospitaliziranih bolesnika, te da je obaveza Bolničke apoteke praćenje sistema raspodjele jedinične terapije u bolnicama, kao i sistema izdavanja lijekova koji se bazira na snabdijevanju lijekova pojedinačno za određenog hospitaliziranog pacijenta. Bolnička apoteka osigurava nadzor nad propisivanjem, pripremanjem i primjenom lijekova u Ustanovi. Ovim Pravilnikom, u okviru Bolničke apoteke sistematizovano je radno mjesto Voditelj bolničke apoteke (magistar farmacije, položen stručni ispit) - jedan izvršilac i Farmaceutski tehničar (SSS, farmaceutski tehničar, licenca) – jedan izvršilac.

---

⁶ Statut Ustanove iz 2017. godine, Izmjene i dopune Statuta iz novembra 2017. godine i Izmjene i dopune Statuta iz februara 2023. godine, na koje je saglasnost dala Skupština Kantona.

Članom 18. Zakona o apotekarskoj djelatnosti FBiH, propisano je da rukovodilac apoteke mora biti magistar farmacije koji ispunjava uslove iz člana 33. Zakona i koji je zaposlen u apoteci zdravstvenoj ustanovi odnosno organizacionoj jedinici apoteke u punom radnom vremenu. Pravilnikom o bližim uvjetima glede prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim jedinicama, kao i načinu i postupku njihove verifikacije utvrđeno je da apotekom rukovodi magistar farmacije. Prema prezentiranim podacima, Ustanova u toku 2023. godine nije imala popunjeno sistematizovano radno mjesto voditelja Bolničke apoteke, a u Bolničkoj apoteci je na 31. 12. 2023. godine bio zaposlen jedan farmaceutske tehničar. **Navedeno nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti FBiH i Pravilnikom o bližim uvjetima glede prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim jedinicama, kao i načinu i postupku njihove verifikacije.**

Ustanova je u julu 2017. godine imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Obavljenom prethodnom revizijom konstatovano je da Ustanova nije donijela interni akt o provođenju upravljanja rizicima, da nije izvršila identifikaciju i procjenu rizika koji mogu uticati na realizaciju ciljeva, da nije sačinjen registar rizika, kao ni plan postupanja po riziku. Postupajući po datoj preporuci u Pismu menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije, Ustanova je u junu 2024. godine donijela Strategiju upravljanja rizicima i Registar rizika.

U cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema interne kontrole, Ustanova je donijela značajan broj internih akata: Pravilnik o radu, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o korištenju službenih vozila i druge akte. Međutim dio akata nije bio usaglašen sa zakonskim i podzakonskim propisima, za šta je data preporuka u Pismu menadžmentu. Postupajući po datoj preporuci Ureda za reviziju nakon obavljene prethodne revizije, Ustanova je u aprilu 2024. godine donijela Izmjene i dopune Pravilnika o radu, kojim je ovaj Pravilnik usaglašen sa Zakonom o radu⁷ koji je Skupština Kantona donijela 29. 7. 2022. godine (u daljnjem tekstu: kantonalni Zakon o radu), a djelimično usaglašen sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i tehničara i pomoćnih radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije. Detaljnije u vezi s ovim pitanjem obrazloženo je u tački 6.1.2.1.3 Izvještaja, gdje je data i odgovarajuća preporuka. Pored toga, Ustanova u ranijem periodu nije donijela mapu procesa, a postupajući po preporuci datoj u Pismu menadžmentu, Upravni odbor je 21. 6. 2024. godine donio Odluku kojom se usvaja mapa poslovnih procesa. Međutim, uvidom u mapu poslovnih procesa konstatovano je da su njome obuhvaćeni samo procesi organizacijskih jedinica za obavljanje zajedničkih nemedicinskih poslova, a ne i procesi koji se odnose na osnovnu djelatnost Ustanove, a to je pružanje usluga zdravstvene zaštite. Skrećemo pažnju na to da je mapiranje poslovnih procesa i njihova razrada veoma značajna, jer predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji. Shodno navedenom, konstatujemo da mapa poslovnih procesa ne sadrži sve ključne poslovne procese koji se odnose na djelatnost Ustanove. S obzirom da su mapa poslovnih procesa i Registar rizika doneseni tek u junu 2024. godini, Ustanova nije ispoštovala Zaključak Vlade FBiH⁸ u skladu s kojim je bila u obavezi da do 30. 11. 2023. godine sačini mapu poslovnih procesa i registar rizika, te da ga unese u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija Hercegbosanske županije. U ovom Izvještaju nisu utvrđene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

---

⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/22

⁸ V. Broj 846/2023 od 21. 6. 2023. godine

Federalnim Zakonom o radu,⁹ kao i kantonalnim Zakonom o radu, utvrđeno je da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Vlada HBŽ donijela je u aprilu 2023. godine Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegbosanskoj županiji (u daljnjem tekstu: Uredba).¹⁰ Članom 5. ove Uredbe propisan je postupak prijema u radni odnos na neodređeno i određeno vrijeme. Uredbom je omogućen prijem u radni odnos bez procedure javnog oglašavanja u sljedećim slučajevima: a) otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora o radu za radno mjesto koje podrazumijeva iste uslove u pogledu stručne spreme i radnog iskustva, ukoliko radnik za to novo radno mjesto ispunjava uslove, osim izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu; b) prijema u radni odnos na određeno vrijeme najduže do šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto; c) prijema u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje, koji se provode u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i d) prijem u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 12 mjeseci ukupno za konkretno radno mjesto, za vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti u HBŽ i FBiH, proglašenog od nadležnih institucija. **Ustanova je u toku 2023. godine bez provođenja procedure javnog oglašavanja izvršila prijem devet zaposlenika na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca, od čega je prijem osam zaposlenika izvršen po osnovu odluka o prijemu u radni odnos (medicinski i nemedicinski kadar), a po osnovu člana 5. stav b Uredbe izvršen je prijem jednog zaposlenika. Kako je prezentovano, prijem osam zaposlenika izvršen je na način da su uzete u obzir molbe/prijave dobijene od određenih kandidata, nakon kojih je direktorica donosila odluke o prijemu u radni odnos u kojima nije naveden osnov po kojem se vrši izuzeće od procedure javnog oglašavanja. Nije prezentirano na koji način je izvršena ocjena pristiglih molbi kandidata za određeno radno mjesto, niti kriteriji za odabir kandidata sa kojima su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme, zbog čega nije osigurana transparentnost pri zapošljavanju novih zaposlenika. Po osnovu člana 5. stav b. Uredbe izvršen je prijem jednog zaposlenika na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca. Skrećemo pažnju na to da, iako je Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegbosanskoj županiji ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.**

Shodno navedenom, konstatujemo da sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije uspostavljen u dijelu kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i praćenja i procjene sistema u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *mapom poslovnih procesa obuhvatiti ključne procese u poslovanju Ustanove;*
- *izvršiti popunjavanje sistematizovanog radnog mjesta u organizacionoj jedinici Bolnička apoteka, u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti FBiH i Pravilnikom o bližim uvjetima glede prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim jedinicama, kao i načinu i postupku njihove verifikacije;*
- *prijem u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu s odredbama Zakona o radu.*

Organi Ustanove

U skladu s članom 43. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 17. Statuta organi upravljanja i rukovođenja Ustanove su Upravni odbor i direktor.

---

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog suda, 4/22

¹⁰ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 4/23

Upravni odbor je organ upravljanja Ustanove, kojeg nakon provedene procedure javnog konkursa imenuje Vlada Kantona, a na prijedlog kantonalnog ministra zdravstva. Upravni odbor ima pet članova, a čine ga predstavnici osnivača – tri člana, od kojih jedan mora biti u ime kantonalnog Ministarstva zdravstva i stručnih zaposlenika zdravstvenih ustanova, od kojih jedan mora biti iz reda zdravstvenih zaposlenika. Vlada Kantona imenovala je Upravni odbor 30. 6. 2021. godine na period od četiri godine u sastavu Ivana Čačija – predsjednica, i članice i članovi Finka Krišto, Milica Kukrić, Henrieta Hodžić i Josip Papić. Nakon što je 14. 11. 2023. godine na vlastiti zahtjev razriješana Milica Kecman (Kukrić), imenovana je Anita Krišto za privremenog člana Upravnog odbora, a najduže na period od tri mjeseca od dana imenovanja. Nije prezentirano da li je nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana imenovanja privremenog člana Upravnog odbora, imenovan novi član Upravnog odbora. Upravni odbor je u toku 2023. održao 18 sjednica, na kojima je razmatrao i odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Direktor zastupa i predstavlja Ustanovu. Direktora imenuje Upravni odbor nakon provedenog javnog konkursa, uz prethodnu saglasnost kantonalnog ministra zdravstva. Upravni odbor je 7. 11. 2022. godine donio Odluku o postavljanju Irene Periša za vršiteljicu dužnosti direktora, a najduže na period od šest mjeseci, nakon čega je 9. 5. 2023. godine donio Odluku o produženju njenog mandata do okončanja konkursne procedure, odnosno do dobijanja saglasnosti Vlade Kantona na imenovanje direktora, a najduže do šest mjeseci. Nakon okončanja procedure javnog oglasa, te dobijene saglasnosti Vlade Kantona, Irena Periša je 6. 6. 2023. godine imenovana na poziciju direktorice Ustanove na mandatni period od četiri godine.

Izmjenama i dopunama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti,¹¹ definisano je da direktor zdravstvene ustanove mora imati VSS/VII stupanj stručne spreme, zdravstvenog, pravnog ili ekonomskog usmjerenja, znanje o zdravstvenom menadžmentu koje dokazuje certifikatom o obavljenoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta, odnosno završenoj specijalizaciji iz zdravstvenog menadžmenta ili završenom postdiplomskom studiju iz zdravstvenog menadžmenta i najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Na isti način definisani su uslovi za direktora i Statutom Ustanove. Pored toga, predviđeno je da za direktora zdravstvene ustanove može biti izabrana osoba koja nema znanje o zdravstvenom menadžmentu, ali je obavezna isto znanje steći u roku od 24 mjeseca od dana imenovanja na poziciju direktora. **Skrećemo pažnju na to da kantonalni Zakon o zdravstvenoj zaštiti nije u usklađen sa odredbama federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti,¹² kojim je propisano da direktor zdravstvene ustanove mora imati medicinski, stomatološki, odnosno farmaceutski fakultet, najmanje pet godina radnog iskustva u struci, znanje o zdravstvenom menadžmentu koje dokazuje certifikatom o obavljenoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta, odnosno završenoj specijalizaciji iz zdravstvenog menadžmenta ili završenom postdiplomskom studiju iz zdravstvenog menadžmenta. Direktorica Ustanove ispunjava uslove propisane kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.**

Unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika

Ustanova je, u skladu s članovima 107. i 108. kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 75. Statuta, obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Statutom je definisano da se unutrašnji nadzor provodi na osnovu Pravilnika o unutrašnjem stručnom nadzoru i godišnjeg Programa unutrašnjeg nadzora, da Program unutrašnjeg nadzora donosi direktor za svaku kalendarsku godinu najkasnije do 31. 12. prethodne godine, te da Stručno vijeće Ustanove brine o provedbi unutrašnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. Također, Pravilnikom o unutrašnjem nadzoru Ustanove, koji datira iz 2012. godine, utvrđeno je da je direktor odgovoran za provođenje unutrašnjeg nadzora, te da se on provodi na osnovu godišnjeg plana i programa koji donosi direktor za svaku kalendarsku godinu najkasnije do kraja decembra prethodne godine i koji se obavezno dostavlja nadležnom ministarstvu zdravstva do 31. 12. tekuće za narednu godinu. Ovim Pravilnikom definisano je da direktor imenuje komisije za provođenje unutrašnjeg nadzora na period od dvije godine.

¹¹ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/22

¹² „Sl. novine FBiH“, broj 29/97

Revizijom je utvrđeno da nisu imenovane komisije za provođenje unutrašnjeg nadzora, te da direktor nije donio godišnji program unutrašnjeg nadzora za 2023. godinu. Također, nije vršen unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Pored toga, nije donesen program unutrašnjeg nadzora za 2024. godinu. Ovo nije u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Statutom i Pravilnikom o unutrašnjem nadzoru Ustanove.

Preporuka:

- **uspostaviti i provoditi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika u skladu s odredbama kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Statuta i Pravilnika o unutrašnjem stručnom nadzoru Ustanove.**

Sigurnosni standardi

U skladu s članom 55. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Ustanova je dužna uspostaviti sistem sigurnosnih standarda. Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (u daljnjem tekstu: AKAZ) je jedini nadležni organ u oblasti poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i akreditacije zdravstvenih ustanova u FBiH. Akreditacija podrazumijeva postupak kojim se ocjenjuje i potvrđuje da zdravstvena ustanova zadovoljava unaprijed definisane i objavljene standarde sigurnosti i kvaliteta u procesu pružanja zdravstvene zaštite, kao i sticanje akreditacijskog statusa kod AKAZ-a. Akreditacija obuhvaća i certifikaciju i vrši se svake tri godine u skladu sa Zakonom o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu FBiH.¹³ Članom 6. ovog Zakona definisano je da je učešće u programu akreditacije dobrovoljan proces koji se vrši na zahtjev zdravstvenih ustanova primarne i bolničke zdravstvene zaštite, a dodjeljuje se onim zdravstvenim ustanovama za koje se dokaže da su ispunile postavljene standarde i kriterije propisane od AKAZ-a.

Ustanova u ranijem periodu nije ulazila u proces certifikacije, odnosno akreditacije kao cjelina, već samo za Odjel za ženske bolesti i porode za koji je imala akreditacijski status koji je važio do 19. 10. 2017. godine i od tada nije obnavljan.

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁴ propisano je da se odredbe ovog Zakona odnose na korisnike javnih sredstava budžeta FBiH, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova, kao i pravna lica u kojima FBiH, kantoni ili općine imaju većinsko vlasništvo. Ustanova je korisnik javnih sredstava jer se najvećim dijelom finansira iz sredstava doprinosa za zdravstveno osiguranje, putem Zavoda za zdravstveno osiguranja Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članom 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH definirano je da se kriteriji za uspostavljanje Jedinice za internu reviziju smatraju ispunjenim kada je ispunjen najmanje jedan od propisanih kriterija. Ustanova, iako je ispunila sva četiri kriterija (iznos usvojenog finansijskog plana, broj zaposlenih, nivo izvršenih transakcija ili ostvarivanja prihoda od djelatnosti, visok stepen rizika u procesima koji utiču na ostvarivanje ciljeva organizacije), **nije uspostavila jedinicu interne revizije.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ustanove koji datira iz 2021. godine, u okviru Službe za ekonomsko-finansijske poslove – Odjel za ekonomsko-finansijske poslove – sistematizovano je radno mjesto internog revizora, a definisano je da će tačan broj izvršilaca biti utvrđen po osnovu odluke direktora. Do okončanja obavljanja revizije radno mjesto internog revizora nije bilo popunjeno. Prije donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Ustanova nije prethodno pribavila mišljenje Federalnog ministarstva finansija – Centralne harmonizacijske jedinice na ovaj Pravilnik u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, kako to nalažu odredbe Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

---

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 59/05, 52/11 i 6/17

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

Nakon obavljene prethodne revizije, Ustanova je uputila 23. 1. 2024. godine dopis Federalnom ministarstvu finansija – Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, u kojem je tražila mišljenje na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2021. godine. Federalno ministarstvo finansija je u svom odgovoru od 9. 2. 2024. godine navelo da je potrebno da nakon što Ustanova sačini prijedlog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH,¹⁵ potrebno je da isti u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, prije usvajanja dostavi na mišljenje Federalnom ministarstvu finansija – CHJ, u cilju provjere sa zakonskom i podzakonskom regulativom. Do okončanja revizije nije prezentovano da je Ustanova postupila u skladu s dobijenim mišljenjem Federalnog ministarstva finansija – CHJ.

Shodno navedenom, konstatovali smo da nije uspostavljena funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Skrećemo pažnju na to da interna revizija s finansijskim upravljanjem i kontrolom treba osigurati razumno uvjerenje da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno u skladu sa važećom regulativom.

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Vlada Kantona donijela je u martu 2023. godine Strategiju za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije 2022-2024 i Akcioni plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije 2022-2024 (u daljnjem tekstu: Akcioni plan). Ovim Akcionim planom utvrđena je obaveza svih institucija u Kantonu da izrade plan integriteta (druga godina po usvajanju Strategije i Akcionog plana); da unaprijede proaktivnu transparentnost u radu; da kontinuirano vrše obuke zaposlenih u vezi s pitanjima suzbijanja korupcije u provedbi javnih nabavki, i druge. Za ustanove iz oblasti zdravstva Akcionim planom su predviđene sljedeće obaveze: kontinuirano vršiti obuku svih zaposlenika u vezi s pitanjem borbe protiv korupcije; na osnovu praćenja provedbe plana integriteta predlagati Timu za sprečavanje korupcije moguća unapređenja plana i druge.

Ustanova je 25. 10. 2023. godine donijela Akcijski plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije 2022-2024. Međutim, iako je bila u obavezi, nije donijela plan integriteta.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i provoditi druge aktivnosti utvrđene Akcionim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije 2022-2024.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana

U skladu s članom 43.a kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 22. Statuta Upravni odbor je 23. 12. 2022. godine usvojio Finansijski plan Ustanove za 2023. godinu, kojim su planirani ukupni prihodi u iznosu od 18.996.414 KM, ukupni rashodi 16.996.414 KM i višak prihoda nad rashodima 2.000.000 KM. Finansijski plan za 2023. godinu je sačinjen na osnovu finansijskog rezultata za 2021. godinu i pokazatelja za 2022. godinu.

---

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 20/23

U strukturi ukupnih prihoda Ustanove najveći udio planiranih prihoda odnosi se na prihode po osnovu ugovora zaključenog sa Zavodom u iznosu od 14.990.814 KM, dok se u strukturi ukupnih rashoda najveći udio planiranih rashoda odnosi na plaće i naknade (11.550.000 KM).

Nisu prezentirane procedure o izradi godišnjeg plana rada i finansijskog plana, kao ni procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih i realizovanih aktivnosti.

Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja zdravstvene ustanove i godišnji program rada za 2023. kako je propisano članom 43.a kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 22. Statuta Ustanove.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi, te njihovo izvršenje, iskazani su u tabeli u sljedećim iznosima:

KM					
R. br.	Pozicija	Plan za 2023. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2022. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	18.996.414	19.998.159	15.416.789	105,3
II	Rashodi	16.996.414	17.836.499	15.007.243	104,9
III (I-II)	Višak prihoda nad rashodima	2.000.000	2.161.660	409.546	108

Prihodi u 2023. godini su ostvareni u iznosu od 19.998.159 KM, što je za 1.001.745 KM više od planiranog iznosa (18.996.414 KM), s tim da određene pozicije prihoda nisu ostvarene u odnosu na planirane iznose. Najznačajnije više ostvarenje prihoda u odnosu na planirane ostvareno je od Vlade FBiH 1.269.964 KM (po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH) i od Vlade Kantona 1.076.692 KM (najveći dio sredstava se odnosi na Rješenje o dodjeli sredstava s pozicije „potpore zdravstvenim ustanovama“ od 30. 11. 2023. godine u iznosu od 1.000.000 KM). Osim navedenog, konstatovano je prekoračenje rashoda na pojedinim pozicijama, kao i manje ostvarenih rashoda u odnosu na planirane na pojedinim pozicijama, što predstavlja ukupno povećanje rashoda u finansijskom izvještaju u iznosu od 840.085 KM.

Konstatovana su prekoračenja na sljedećim pozicijama rashoda: plaće i doprinosi za 490.396 KM, ugovori o djelu za 119.518 KM, naknade za topli obrok za 85.735 KM, ulje za loženje za 51.435 KM, naknada za regres za 40.420 KM i dr. Naglašavamo da pojedini rashodi nisu ostvareni u planiranim iznosima. Na osnovu navedenog smatramo da planiranje prihoda i rashoda u Finansijskom planu za 2023. godinu nije vršeno na bazi realnih ulaznih parametara, odnosno na realnim očekivanjima priliva prihoda kao i stvarnih potreba Ustanove.

Iako su konstatovana značajna odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane prihode i rashode, u toku 2023. godine nisu vršene izmjene i dopune Finansijskog plana za 2023. godinu, kojim bi se izmijenili planirani iznosi prihoda i rashoda u skladu s realizacijom.

Nije donesena interna procedura kojom bi se definisala metodologija planiranja i osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Iako su konstatovana odstupanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda, kako ukupnih tako i po pojedinačnim pozicijama iskazanim u Finansijskom planu Ustanove, u toku 2023. godine nisu vršene izmjene i dopune Finansijskog plana za 2023. godinu kojim bi se izmijenili planirani iznosi prihoda i rashoda u skladu sa realizacijom i očekivanjima. Osim toga, Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja zdravstvene ustanove i Godišnji program rada za 2023. kako je propisano članom 43.a kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 22. Statuta Ustanove.

Preporuke:

- **donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja i osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;**
- **utvrditi plan rada i razvoja Ustanove i godišnji program rada u skladu sa kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom, a finansijski plan blagovremeno razmatrati, te ga u slučaju potrebe, u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti.**

5.2 Izvještavanje

Upravni odbor je 28. 2. 2024. godine usvojio Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu, koji je dostavljen 5. 3. 2024. godine Vladi Kantona u dalju proceduru.

Provedenom revizijom konstatovano je da direktorica nije podnosila Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Ustanove kako je to propisano članom 68. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Također, konstatovali smo da navedena obaveza u pogledu izvještavanja nije propisana kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, niti je utvrđena Statutom Ustanove, kao i da u ovom dijelu kantonalni Zakon o zdravstvenoj zaštiti nije usklađen sa federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

U skladu s članom 31. Statuta direktorica ima obavezu Upravnom odboru podnositi izvještaje radu svakih šest mjeseci. Ovaj Izvještaj direktorica nije podnosila tokom 2023. godine. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Ustanove za period 1. 1. - 30. 6. 2024. godine podnijela je Upravnom odboru, koji ga je usvojio 29. 7. 2024. godine, te zbog navedenog nije data preporuka u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Preporuka:

- **potrebno je da organ rukovođenja sačinjava i podnosi tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Ustanove, u skladu sa federalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i izvještaje o radu svakih šest mjeseci u skladu sa Statutom.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu Ustanova je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Upravni odbor nije usvojio godišnji obračun za 2023. godinu u skladu s članom 43.a kantonalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 22. Statuta Ustanove.

Naglašavamo da je Upravni odbor je 28. 2. 2024. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Ustanove za 2023. godinu za potrebe njihove predaje ovlaštenoj instituciji.

Preporuka:

- **potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun u skladu kantonalnim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.**

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su prihodi u iznosu od 19.998.159 KM. Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u tabeli:

	KM	
	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	19.998.159	15.416.789
Prihodi iz ugovora s kupcima	13.827.659	10.910.904
Prihodi od pruženih usluga	13.827.659	10.910.904
Ostali prihodi i dobici	6.170.500	4.505.885

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora s kupcima odnose se na prihode od Zavoda, prihode od pruženih usluga po osnovu sistematskih pregleda, sanitarnih kontrola i drugih specijalističkih usluga.

Najveći dio prihoda iz ugovora sa kupcima odnosi se na prihode ostvarene od Zavoda u iznosu od 13.433.914 KM (od toga za pružene usluge je 13.337.114 KM i za pružene usluge ino osiguranicima 96.800 KM), po osnovu potpisanog Ugovora o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za period od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine zaključenog 28. 4. 2023. godine sa Zavodom ukupne vrijednosti 12.868.247 KM, i to za usluge: bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa (4.164.872 KM), bolničke dijagnostičke djelatnosti (2.291.243 KM), izvanbolničke dijagnostičke djelatnosti (1.977.785 KM), specijalističko- konzilijarne zdravstvene zaštite (1.832.221 KM), tercijarne zdravstvene zaštite (1.300.000 KM), ostalih bolničkih djelatnosti (740.261 KM) i primarne zdravstvene zaštite (561.865 KM). Prema odredbama Ugovora, Zavod je u obavezi Ustanovi uplatiti 80% sredstava, priznatih od ino nositelja osiguranja po ispostavljenom obračunu. Također, Ugovorom je definisano da ukoliko se prihodi Zavoda ne budu ostvarivali u skladu sa njegovim finansijskim planom, ukupna godišnja naknada za pružene usluge se obračunava na kraju godine i može biti manja od ugovorene naknade po navedenom ugovoru. Aneksom ugovora zaključenim 17. 7. 2023. godini sa Zavodom povećani su iznosi svih usluga za 561.566 KM, čime je ukupna ugovorena vrijednost Ugovora iznosila 13.429.813 KM. Odobrena sredstva Ustanovi, Zavod je bio obavezan da isplaćuje kao mjesečnu akontaciju u visini od 1/12 naknade do 15-tog u mjesecu za tekući mjesec. Odobrena sredstva Zavod je isplaćivao mjesečno u ugovorenom iznosu.

Upravni odbor je 28. 4. 2023. godine dao saglasnost direktorici da potpiše sa Zavodom Ugovor o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2023. godinu.

Obavljenom revizijom utvrđeno je da se prihod (307.093 KM) evidentira na osnovu izdatih faktura za pružene usluge pravnim licima i na osnovu uplata putem blagajne fizičkih lica. Nisu nam prezentirani cjenovnici za izvršene zdravstvene usluge u Ustanovi, tako da nismo mogli potvrditi iznose iskazanih cijena za izvršene zdravstvene usluge na fakturama.

Također, iskazani su i prihodi za usluge prevoza pacijenata na dijalizu (79.833 KM) prema Ugovoru o pružanju zdravstvenih usluga dijalize koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2023. godinu, zaključenog sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u daljnjem tekstu: Federalni zavod).

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 6.170.500 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode iz namjenskih izvora finansiranja (5.621.361 KM), prihode od donacija (416.184 KM) i ostale prihode i dobitke (123.087 KM).

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (5.621.361 KM) se najvećim dijelom odnose na prihode od Vlade FBiH 3.269.964 KM i na prihode od Vlade Kantona 2.076.692 KM.

Prihodi od Vlade FBiH (3.269.964 KM) odnose se na prihode ostvarene po osnovu potpisanog Ugovora o dodjeli sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti - transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH“ sa Federalnim ministarstvom zdravstva 13. 4. 2023. godine u iznosu od 2.000.000 KM i po osnovu Ugovoru potpisanog sa Federalnim ministarstvom zdravstva 29. 12. 2023. godine u iznosu od 1.269.964 KM. Prema Ugovoru sa Federalnim ministarstvom zdravstva od 29. 12. 2023. godine ukupan iznos od 2.000.000 KM, Ustanova je iskazala prihod od (1.269.965 KM) koji se odnosi na izmirivanje obaveza prema dobavljačima i vanjskim saradnicima a preostali iznos po ovom Ugovoru u iznosu od (730.035 KM) koji se odnosi na kapitalna ulaganja evidentirala na odloženom prihodu, što je detaljnije opisano u tački 9.1. Izvještaja.

Prihodi od Vlade Kantona (2.076.692 KM) najvećim dijelom se odnose na sljedeće ostvarene prihode: 1.000.000 KM po rješenju Vlade Kantona iz decembra 2023. godine; 167.280 KM odnosi se na 12 rata za izvršenje sudske presude (mjesečni obrok glavnice 13.940 KM po Ugovoru o obročnoj otplati duga za koju naplatu je određena ovrha sa JP-om „Elektroprivreda HZHB“ d.d. Mostar), a navedena sredstva uplaćuje Vlada Kantona; 100.000 KM od resornog ministarstva po odluci o dodjeli sredstava s pozicije: „Potpore zdravstvenim ustanovama“ od 1. 6. 2023. godine kojom se odobrava isplata treće rate finansijskih sredstava iz budžeta Kantona za 2023. godinu u svrhu finansijske pomoći za tekuće održavanje.

Najveći dio sredstava od Vlade Kantona se odnosi na sredstva u iznosu od 1.000.000 KM uplaćena na račun Ustanove od Vlade Kantona 1. 12. 2023. godine po Rješenju o dodjeli sredstava s pozicije „Potpore zdravstvenim ustanovama“ od 30.11. 2023. godine. Sredstva su dodijeljena u svrhu finansijske pomoći za tekuće održavanje. Ustanova je navedena sredstva knjigovodstveno evidentirala na poziciji prihoda od Vlade Kantona.

Prihodi od donacija najvećim dijelom se odnose na prihode od donacija vezanih za sredstva – prijenos s odgođenih prihoda u skladu s odredbama MRS-a 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći 414. 446 KM.

Ostali prihodi i dobici se najvećim dijelom odnose na prihode od ukidanja rezervisanja pokrenutih sudskih sporova (118.828 KM).

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 17.836.499 KM. Struktura ostvarenih rashoda data je u tabeli:

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	17.836.499	15.007.243
Poslovni rashodi	17.339.281	14.822.075
Troškovi sirovina i materijala	1.936.106	1.735.077
Troškovi energije i goriva	330.279	325.338
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	13.973.759	11.824.371
Amortizacija	576.245	504.889
Troškovi primljenih usluga	350.309	257.388
Ostali poslovni rashodi i troškovi	172.583	175.012
Ostali rashodi i gubici	497.218	185.168

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 17.339.281 KM i veći su za 2.517.206 KM u odnosu na prethodnu godinu, a najznačajnije uvećanje u iznosu od 2.149.388 KM odnosi se na troškove plaća i ostalih ličnih primanja, što je detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.1.3 Izvještaja.

6.1.2.1.1 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 1.936.106 KM, a najvećim dijelom odnose se na: troškove lijekova (885.444 KM), troškove reagensa (622.617 KM) i troškove prehrambenih namirnica (202.081).

Prema odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, rashodi se priznaju u računu dobiti i gubitka kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. **Obavljenom revizijom je konstatovano da se knjigovodstveno evidentiranje rashoda medicinskog kisika i reagensa vršilo u momentu nabavke, iako oni nisu stvarno utrošeni, već se određeno vrijeme nalaze na zalih. U Glavnoj knjizi Ustanove na datum bilansa iskazani su rashodi reagensa u iznosu od 622.617 KM.**

Postupajući po datoj preporuci u Pismu menadžmenta, Ustanova je sa 31. 12. 2023. godine knjigovodstveno evidentirala zalihe medicinskog kisika. Pored toga, u trenutku izdavanja zaliha lijekova i potrošnog materijala iz Bolničke apoteke na bolničke odjele, za cjelokupan iznos priznaju se rashodi na teret zaliha, iako lijekovi i potrošni materijal nisu stvarno utrošeni, već se određeno vrijeme nalaze na bolničkim odjelima za čije potrebe su i nabavljeni. Navedeno za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode u finansijskim izvještajima za 2023. godinu.

Shodno navedenom, konstatujemo da evidentiranje rashoda reagensa, kisika i lijekova nije vršeno u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje. Navedeno je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.2.1 Izvještaja, gdje je i data preporuka za navedeno.

U vezi s troškovima lijekova, Odlukom od 10. 9. 2014. godine imenovana je Komisija za kontrolu potrošnje lijekova koja, između ostalog, ima obavezu da vrši kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju potrošnje lijekova s ciljem racionalnijeg korištenja i izrađuje izvještaj o potrošnji lijekova na mjesečnom i godišnjem nivou. Kako je prezentovano, u toku 2023. godine nisu poduzimane aktivnosti na provođenju kontrole potrošnje lijekova u skladu s Odlukom o imenovanju komisije za lijekove.

Pored toga, za nabavku hrane i kuhinjskih potrepština (za potrebe ishrane pacijenta) u ukupnoj vrijednosti od 136.650 KM nije proveden postupak javne nabavke, niti je zaključen ugovor sa dobavljačem, što je detaljnije obrazloženo u tački 8. Izvještaja.

Za ostale troškove sirovina i materijala, obavljenom revizijom konstatovano je da se realizacija vrši na osnovu prethodno zaključenih ugovora sa dobavljačima koji su izabrani nakon provedenih postupaka javnih nabavki.

Preporuka:

- **provoditi kontrolu potrošnje lijekova u skladu s Odlukom o imenovanju Komisije za kontrolu potrošnje lijekova.**

6.1.2.1.2 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani u iznosu od 330.279 KM odnose se na troškove električne energije (178.108 KM), troškove mazuta i ulja (101.435 KM) i troškove goriva (50.736 KM).

Revizijom je konstatovano da su troškovi električne energije nastali po osnovu faktura dobavljača, a troškovi mazuta i ulja i goriva po osnovu ispostavljenih faktura, a na osnovu zaključenih ugovora.

Ustanova raspolaže sa šest službenih vozila. Tokom 2023. godine, Ustanova nije imala interni akt kojim bi se uredilo korištenje službenih vozila i utvrdio normativ potrošnje goriva za svako vozilo. Postupajući po preporuci datoj u Pismu menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije, Ustanova je u februaru 2024. godine donijela Pravilnik o korištenju službenih vozila, kojim su definisani i normativi potrošnje goriva za svako vozilo Ustanove, kao i način praćenja utroška goriva.

6.1.2.1.3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 13.973.759 KM, što je za 2.149.388 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja ovih troškova došlo je usljed primjene novog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i tehničara i pomoćnih radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor),¹⁶ a Aneks I Kolektivnog ugovora potpisan je 30. 1. 2023. godine. Nakon stupanja na snagu Kolektivnog ugovora i Aneksa I neto satnica je uvećana sa 2,24 KM na 2,35 KM.

---

¹⁶ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 3/23

Strukturu ovih troškova čine:

u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	13.973.759	11.824.371
Bruto plaće zaposlenih	11.973.768	10.256.103
Ostale naknade zaposlenih	1.535.506	1.235.093
Troškovi ost. angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	464.485	333.175

Plaće i naknade Ustanove uređene su kantonalnim Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Ustanove. Kolektivnim ugovorom je definisano da je poslodavac dužan isplatiti radniku osnovnu plaću u iznosu koji predstavlja proizvod neto satnice, mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji su razvrstani poslovi radnika, uvećani za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Koeficijenti za obračun osnovne plaće utvrđeni su u rasponu od 1,60 do 5,50, a Kolektivnim ugovorom je definisano da se koeficijenti i sve ostale naknade ne mogu mijenjati odlukom Upravnog odbora ili rješenjima direktora.

Osnovna plaća radnika uvećava se za dodatke po osnovu: naučnog stepena i stečenog zvanja, položajnog dodatka, stečena dodatna usavršavanja za radno mjesto koje obavljaju, posebne uslove rada, dežurstvo i pripravnost u skladu sa Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu Ustanove i ugovorima o radu. Pored toga, Kolektivnim ugovorom je definisano da se osnovna plaća doktora medicine i stomatologije i medicinskih tehničara uvećava za prekovremeni rad, noćni rad, rad vikendom i rad na dane praznika.

Revizijom je utvrđeno da se po osnovu odredbi Kolektivnog ugovora svim zaposlenicima Ustanove osnovna plaća uvećava za 5%. Naime, članom 36. Kolektivnog ugovora definisano je da će se zaposlenicima raspoređenim na radno mjesto sa posebnim uslovima rada, a rukovodeći se stepenom nepovoljnog uticaja faktora radnog mjesta na zdravlje i radnu sposobnost radnika, po različitim osnovama uvećati plaća u visini 4-10%, a između ostalog da se radnicima na bolničkim odjelima i službama plaća uvećava za 5%.

Pravilnik o radu Ustanove nije u potpunosti usaglašen sa Kolektivnim ugovorom. Naime, Pravilnikom o radu je utvrđeno da direktor može odobriti i druge vidove nagrada i stimulacija jednom godišnje, zavisno od godina provedenih u radnom odnosu u Ustanovi, te za rad i rezultate na radu, kao i nagraditi i stimulirati radnika povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika, po osnovu ostvarenih ušteda, racionalizacija i inovacija u procesu rada, u skladu sa materijalnim mogućnostima. Odluke o nagradama i stimulacijama donosi Upravni odbor na prijedlog direktora. Navedene naknade i materijalna prava zaposlenih nisu predviđene Kolektivnim ugovorom, te predstavljaju uvođenje novih prava zaposlenika. Iako u revizorskim uzorku nismo utvrdili da je Ustanova vršila obračun i isplatu nagrada i stimulacija zaposlenicima, skrećemo pažnju da odredbama Kolektivnog ugovora nisu predviđene nagrade i stimulacije, te da to predstavlja uvođenje novog prava.

Kolektivnim ugovorom je definisano da nakon odrađenog dežurstva, subotom, nedeljom, blagdanom i praznikom, zaposlenik ima pravo na jedan plaćeni slobodan dan, te da poslodavac ne može odrediti duže radno vrijeme od propisanog zakonom, računajući i vrijeme provedeno na dežurstvu. Uvidom u platne liste i evidencije o radnom vremenu zaposlenika konstatovano je da je u više slučajeva iznos mjesečnog broja sati, uključujući radne sate provedene na dežurstvima, prekoračen. Na platnim listama redovan rad je iskazan u satima, dok su dežurstva iskazana u broju obavljenih dežurstava (danima), a ne u satima. Za primjer navodimo platnu listu na kojoj je pored redovnih 176 sati, iskazano i dežurstvo blagdanom u trajanju od tri dana, dežurstvo vikendom u trajanju od šest dana i dežurstvo radnim danom u trajanju od pet dana. Shodno tome, konstatovali smo da su zaposlenici u Ustanovi radili znatno veći broj radnih sati redovnog rada, uključujući i dežurstva na mjesečnom nivou, što nije u skladu s Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu. Prema datom obrazloženju, ovo je posljedica manjka medicinskog kadra u Ustanovi.

Članom 75. stav 4. Zakona o radu definisano je da radni učinak definiše poslodavac u skladu sa općim propisima, kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu. Kolektivnim ugovorom definisano je da će se naknada za radni učinak radnika definisati pravilnikom o radnom učinku koji donosi poslodavac u roku od tri mjeseca od dana potpisivanja Kolektivnog ugovora, uz prethodnu saglasnost Sindikata i ne može biti veća od 8% od plaće po svim kriterijima. Ustanova nije donijela pravilnik o radnom učinku. Pravilnikom o radu Ustanove definisano je da se plaća u skladu s odlukom direktora uvećava za najmanje 20% prosječne plaće radnika isplaćene u posljednja tri mjeseca, te da radnik ima pravo na uvećanje plaće za ostvareni radni učinak u slučaju povećanja obima posla, unesenih novina u obavljanju poslova, doprinosa radnika pozitivnom poslovanju, doprinosa finansijskoj dobiti kada je učinak na radu uticao na ugovaranje usluga sa Zavodom, u slučaju proširivanja usluga zdravstvene zaštite, kao i u slučaju da radnik obavlja poslove upražnjenog radnog mjesta. Pravilnikom o radu Ustanove definisano je da dnevnicu za službeno putovanje u zemlji iznosi do neoporezive visine dnevnice, a u visini dnevnice propisane za tijela uprave. S tim u vezi, direktor Ustanove donio je 30. 7. 2021. godine Odluku kojom se utvrđuje pravo radnika na uvećanje plaće za ostvareni radni učinak, a za obavljanje poslova svog radnog mjesta u posebnom obliku rada „pratnja pacijentima“ prilikom pružanja usluga zdravstvene zaštite pacijentima u toku prevoza sanitetskim vozilom u druge zdravstvene ustanove izvan Kantona, a iznosi naknada su utvrđeni u rasponu od 10 KM do 150 KM zavisno od relacije prevoza i stručne spreme. Odlukom je definisano da će se ove naknade obračunavati prilikom obračuna i isplate plaće te da će se na iste obračunavati porezi i doprinosi. Obračun i isplata naknada za „pratnju pacijenta“ vršila se u skladu s navedenom Odlukom. **Međutim, obračun i isplata ovih naknada nemaju karakter radnog učinka, već službenog puta za koji je način obračuna naknade propisan Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o radu Ustanove.**

U vezi s obračunom i isplatom drugih dodataka na plaću konstatovano je sljedeće:

- Odlukom od 28. 4. 2021. godine je utvrđeno da specijalisti interne medicine imaju pravo na neto naknadu u visini od 300 KM mjesečno; Odlukom od 6. 10. 2021. godine utvrđeno je da se medicinskom tehničaru odobrava naknada za snimanje EEG na Dječjem odjelu u iznosu od 50 KM mjesečno; Odlukom od 17. 9. 2021. godine utvrđuje se visina naknade u neto iznosu od 200 KM za obavljanje stručno-administrativnih poslova za potrebe Upravnog odbora; Odlukom od 13. 10. 2021. godine utvrđuje se medicinskoj sestri radi obavljanja poslova u ambulanti, kao dodatnim poslovima izvan opisa radnog mjesta mjesečna neto naknada u visini od 200 KM; Odlukom od 13. 10. 2021. godine doktorima specijalistima hirurgije utvrđuje se naknada za obavljanje poslova asistencija pri ortopedskim operativnim zahvatima i ginekološkim operacijama, kao dodatnim poslovima izvan opisa radnog mjesta, u visini od 300 KM mjesečno; Odlukom od 9. 6. 2014. godine utvrđena je naknada u iznosu od 350 KM doktorima specijalistima za obavljanje poslova zdravstvene zaštite na Odsjeku onkologije; Odlukom od 16. 12. 2021. godine utvrđena je naknada doktoru specijalisti da pored poslova radnog mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta obavlja i poslove UZV dopplera, a da naknada za to iznosi 300 KM. **Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu definisano je da zaposlenici imaju pravo na povećanu plaću za otežane uslove rada, prekovremeni rad i noćni rad, te za rad na dan sedmičnog, praznika, blagdana ili nekog drugog dana za koji je zakonom određeno da se ne radi, u skladu s Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Napominjemo da Ustanova nije donijela pravilnik o radnom učinku, kako je to propisano Kolektivnim ugovorom. Navedeni dodaci na plaću nemaju karakter povećanja plaće koji su definisani Kolektivnim ugovorom.**
- Odlukom od 13. 10. 2021. godine utvrđeno je da se zbog otežanih uslova rada vozačima sanitetskih vozila uvećava plaća u visini od 200 KM. Kolektivnim ugovorom utvrđeno je da se zaposlenicima raspoređenim na radno mjesto sa posebnim uslovima rada, a rukovodeći se stepenom nepovoljnog uticaja faktora radnog mjesta na zdravlje i radnu sposobnost radnika, uvećati plaća za 4-10% za rad na tačno određenim odjeljenjima ili vrstu posla, te povećanje do 5% radnicima na bolničkim odjelima i službama, a da se ove naknade međusobno isključuju.

Pravilnikom o radu je definisano i da se pored kategorija definisanih Kolektivnim ugovorom na osnovu uslova rada plata uvećava i: radnicima na radnim mjestima koji obavljaju poslove na kojima je osnovno sredstvo rada računalo 5%, rad u vešeraju 5%, bolnička ljekarna 5%, vozačima sanitetskih vozila 4%, tehničkoj službi i službi održavanja medicinske opreme 4%, a **uvećanje plaće po osnovu rada u ovim odjeljenjima/službama nisu predviđeni Kolektivnim ugovorom.**

- Odlukom od 16. 5. 2023. godine utvrđuje se imenovanom šefu Službe za pravne poslove pravo na mjesečnu naknadu u iznosu od 250 KM za vrijeme mandata u trajanju od četiri godine; a Odlukom od 24. 5. 2023. godine utvrđuje se imenovanom šefu Ekonomsko-finansijske službe pravo na mjesečnu naknadu u neto iznosu od 300 KM za vrijeme mandata u trajanju od četiri godine. Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu je definisano da uvećanje za položajni dodatak, na koje ostvaruju pravo rukovodni radnici koji obavljaju poslove rukovoditelja pored redovnih stručnih poslova, može se uvećati u iznosu od 5-10 % prema koeficijentu složenosti. **Ustanova je u toku 2023. godine obračun i isplatu ovih naknada vršila u fiksnom iznosu utvrđenom Odlukom, a ne kako je propisano Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.**

Pravilnik o radu Ustanove nije usaglašen sa Kolektivnim ugovorom, u dijelu stimulacija i nagrada zaposlenicima i uvećavanja osnovne plaće po osnovu uslova rada. Ustanova nije donijela pravilnik o radnom učinku kako je to definisano Kolektivnim ugovorom, niti je utvrdila mjerljive kriterije za utvrđivanje radnog učinka.

Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu definisano je da zaposlenici imaju pravo na povećanu plaću za otežane uslove rada, prekovremeni rad i noćni rad, te za rad na dan sedmičnog, praznika, blagdana ili nekog drugog dana za koji je zakonom određeno da se ne radi, u skladu s Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Kolektivnim ugovorom utvrđeno je i to da se koeficijenti i sve ostale naknade ne mogu mijenjati odlukom Upravnog odbora ili rješenjima direktora. Ustanova je u toku 2023. godine vršila obračun i isplatu naknada (uvećanja plaća) po različitim osnovama (rad na drugim odjelima, asistencije pri operativnim zahvatima), po osnovu odluka direktora iz ranijeg perioda. Međutim, ove naknade (uvećanja plaće) nemaju karakter povećanja plaće definisan Kolektivnim ugovorom. Pored toga, pojedine naknade po osnovu navedenih odluka za obavljanje poslova izvan opisa radnog mjesta utvrđene su u mjesečnom iznosu, a nije prezentovano da li su zaista ti poslovi i obavljani, uzimajući u obzir da se obračun i isplata ovih naknada vršili za svaki mjesec (npr. naknada za asistenciju u operacijama, obavljanja EEG pregleda, gastroskopija i dr). Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu utvrđeno je da se uvećanje za položajni dodatak, na koje ostvaruju pravo rukovodni radnici koji obavljaju poslove rukovoditelja, pored redovnih stručnih poslova, može utvrditi u iznosu od 5 do 10%, a obračun i naknada za položajni dodatak je odlukama utvrđena u fiksnom mjesečnom iznosu. Uzimajući u obzir navedeno, obračun i isplata naknada (uvećanja plaća) po osnovu navedenih odluka, u bruto iznosu od najmanje 140.562 KM, nisu vršeni u skladu s Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.

Plaća direktora utvrđena je Odlukom o koeficijentu za obračun plaće direktoru zdravstvene ustanove čiji je osnivač Hercegbosanska županija,¹⁷ koju je Vlada Kantona donijela 5. 12. 2022. godine. Ovom Odlukom utvrđen je koeficijent za obračun plaće direktora Ustanove u visini 7,5.

Izvršili smo uvid u obračun i isplatu plaća i naknada za januar, april, septembar i decembar 2023. godine. Najviša neto plaća isplaćena u 2023. godini iznosila je 7.310 KM (sa uključenim naknadama za dežurstvo, prekovremeni rad, pripravnost, posebnih uslova rada, naknada po osnovu rada na drugom bolničkom odjelu i naknada za pratnju pacijenta), najniža 651 KM, dok je prosječna neto ostvarena plaća iznosila 1.617 KM. **Revizijom smo konstatovali da se obračun plaće (naknada plaće i dodataka na plaću) nije vršio u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu Ustanove.**

---

¹⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/23

Preporuke:

- **usaglasiti Kolektivni ugovor s Pravilnikom o radu, u dijelu uvećanja osnovne plaće, nagrada i stimulacija zaposlenicima;**
- **donijeti pravilnik o radnom učinku, uz prethodnu saglasnost sindikata, u skladu s Kolektivnim ugovorom;**
- **službena putovanja vršiti na temelju naloga za službena putovanja, a naknadu za obavljene službeni put obračunavati i isplaćivati u skladu s Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja;**
- **obračun i isplatu uvećanja plaća, naknada i dodataka na plaću po različitim osnovama vršiti u skladu s Kolektivnim ugovorom.**

Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu utvrđeno je da puno radno vrijeme radnika traje 40 sati sedmično, raspoređeno na pet radnih dana. Radnik koji radi duže od šest sati dnevno, ima pravo na odmor u toku radnog dana u trajanju od najmanje 30 minuta, a dnevni odmor se uračunava u radno vrijeme. Uvidom u prezentirane evidencije radnog vremena za januar, april, septembar i decembar 2023. godine konstatovano je kako sadrže podatak o ukupnim satima po vrstama rada na mjesečnom nivou (redovan rad, dežurstva, pripravnost, godišnji odmor, bolovanje, plaćena odsustva). Međutim, ove evidencije ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima rada, uključujući i podatke o korištenju pauze. Ustanova je od juna 2024. godine uspostavila nove evidencije o radnom vremenu, koje sadrže podatak o početku i završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu po vrstama rada, vremenu neprisustva poslu. Pored toga, uvidom u prezentirane evidencije radnog vremena iz 2024. godine utvrđeno je da se kod svih radnika evidencija vrši na identičan način (na primjer početak rada u 7:00 sati i završetak rada u 15:00 sati za prvu smjenu, početak dežurstva u 7:00 sati i završetak u 7:00 sati narednog dana), bez navođenja perioda prekida rada/korištenju odmora.

Uvažavajući da se evidencije o radnom vremenu ne vode u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu, ne možemo potvrditi njihovu vjerodostojnost.

Preporuka:

- **evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.535.506 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: naknada za topli obrok (890.735 KM), naknada za prijevoz s posla i na posao (302.439 KM) i naknada za regres (210.420 KM).

Naknada za topli obrok se obračunavala i isplaćivala u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora, kojim je definisano da naknada za topli obrok iznosi 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku; naknada za topli obrok za radnika koji radi u turnusu se isplaćuje u visini 1,5% prosječne neto plaće u FBiH; naknada za topli obrok za radnika koji radi 16 sati se isplaćuje 2% od prosječne neto plaće u FBiH; i naknada za topli obrok za radnika koji radi 24 sata se isplaćuje u visini od 3% prosječne neto plaće u FBiH. Shodno tome, dio toplog obroka u visini od 1% ukoliko zaposlenik nije imao više od ukupno 30 radnih dana (uzimajući u obzir zbir svih radnih sati za redovan rad, turnuse, dežurstva i radni dan u trajanju 16 sati) je neoporeziv, a za dane preko 30 radnih dana (uzimajući u obzir zbir sati za sve vrste rada), Ustanova je vršila obračun i uplatu punih poreza i doprinosa.

Naknada za prevoz je isplaćena u skladu s Kolektivnim ugovorom, odnosno u visini cijene mjesečne karte za najjeftiniji prevoz, ako je mjesto stanovanja radnika do mjesta rada radnika udaljeno najmanje 2km. Pored toga, u decembru 2023. godine Upravni odbor je donio Odluku kojom se utvrđuje način obračuna naknade prevoza na posao i sa posla zaposlenicima koji ostvaruju pravo na isti, na relacijama koje nisu utvrđene cjenovnikom ovlaštenog prevoza.

Naknada za regres isplaćena je na osnovu Odluke koju je direktorica donijela 4. 12. 2023. godine. Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu je definisano da doktor medicine i stomatologije ima pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini od najmanje 50% prosjeka neto plaće koju je primio u zadnja tri mjeseca, dok medicinska sestra i tehničar i pomoćni radnik ima pravo na regres u visini od 50% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a pod uslovom da je zdravstvena ustanova – poslodavac nije prethodnu poslovnu godinu završila sa gubitkom. Ustanova je izvršila obračun i isplatu regresa, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, odnosno u iznosu od 630 KM medicinskim sestrama i tehničarima i pomoćnim radnicima, a doktorima medicine i stomatologije u visini od 50% prosjeka neto plaće koji su primili u zadnja tri mjeseca. Regres je isplaćen za ukupno 328 zaposlenika u ukupnom iznosu od 318.149 KM, od čega se iznos od 206.640 KM odnosi na neoporezivi iznos, a iznos od 111.509 KM na bruto iznos oporezivog dijela regresa. Kako je prezentovano najveći pojedinačni iznos naknade za regres zaposleniku isplaćen je u iznosu neto 2.889 KM (bruto 4.268 KM). **Skrećemo pažnju na to da je regres, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, isplaćen zaposlenicima u različitim iznosima, što nije primjereno budući da se radi o naknadi troškova koju bi svaki zaposlenik trebao ostvariti u istom iznosu.**

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora najvećim se dijelom odnose na naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o dopunskom radu, te na naknade Upravnom odboru.

Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu i ugovora o dopunskom radu iskazani su u iznosu od neto 366.795 KM (bruto 436.506 KM).

Uvidom u zaključene ugovore o djelu konstatovali smo, da je Ustanova zaključivala ugovore o djelu za sistematizovane redovne poslove u Ustanovi sa specijalistima radiologije, oftamologije, ginekologije, pedijatrije, onkologije, hirurgije, endokrinologije,¹⁸ te medicinskim tehničarom i farmaceutskim tehničarom. Ovi ugovori su zaključeni na period od četiri, odnosno do šest mjeseci, a njima je utvrđena ili mjesečna naknada ili naknada po izvršenoj usluzi, odnosno po dolasku, u rasponu od neto 180 KM do 6.500 KM. Kao primjer navodimo ugovore o djelu zaključene za obavljanje poslova doktora specijaliste ginekologije i opstetricije koji su zaključeni sa istim izvršiocom: ugovor o djelu zaključen na period od 7.8. do 31. 8. 2023. godine kojim je ugovorena neto naknada u iznosu od 7.480 KM; ugovor o djelu zaključen na period od 1. 9. do 30. 9. 2023. godine, a ugovorena naknada iznosi neto 6.500 KM; i ugovor o djelu zaključen za period 1. 10. do 15. 10. 2023. godine kojim je ugovorena neto naknada u iznosu od 3.500 KM. Pored toga, sa drugim izvršiocom zaključen je ugovor o djelu 22. 5. 2023. godine za obavljanje poslova doktora specijalista hirurgije, **a da nije ugovorom definisano vrijeme na koje se ugovor zaključuje.** Ugovoreni iznos naknade je neto 4.000 KM, a uvidom u evidencije o radnom vremenu za dva mjeseca doktora sa kojim je ugovor zaključen, konstатовano je da je u istima evidentirano samo vrijeme dežurstva (četiri, odnosno pet dežurstva mjesečno). Ukupan iznos naknade koji je obračunat i isplaćen u 2023. godini po osnovu ovog ugovora o djelu iznosi neto 28.000 KM.

Predmeti ugovora o djelu regulisani su Zakonom o obligacionim odnosima kojim je utvrđeno da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane i konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnicima o radu i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršioци angažuju u skladu s odredbama Zakona o radu. Pored toga, nije prezentovano na koji način se vrši izbor angažovanih osoba po osnovu ugovora o djelu.

Pored ugovora o djelu, Ustanova je zaključila i Ugovore o obavljanju dopunskog rada sa specijalistima radiologije, anesteziologije i reanimacije, pedijatrije i patološke anatomije, odnosno za sistematizovane redovne poslove. Ovi ugovori su zaključeni na period od jedne godine, a njime je utvrđena mjesečna naknada ili naknada po danu rada, u rasponu od neto 300 KM do 1.800 KM.

---

¹⁸ Pravilnikom u unutrašnjoj organizaciji i sistematizacije i radnih mjesta sistematizovano je šest radnih mjesta doktora specijaliste interne medicine u okviru Odjela za interne bolesti, a u opisu radnog mjesta je da vrši pregled, dijagnostički obrađuje i liječi bolesnike na odjelu i u ambulantama u okviru svoje specijalnosti ili subspecijalnosti. Programom bolničke zdravstvene zaštite za endokrinologiju je utvrđen ugovorni obim i vrijednost bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa u iznosu od 43.127 KM.

Na osnovu prezentovane dokumentacije nije utvrđeno na koji način se vrši odabir angažovanih osoba po osnovu ugovora o djelu i ugovora o obavljanju dopunskog rada. Ističemo da je Ustanova u toku 2023. godine objavila javni oglas samo za radno mjesto doktora specijaliste ginekologije.

Shodno tome, nije osigurana transparentnost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o obavljanju dopunskog rada u neto iznosu od 356.645 KM sa vanjskim saradnicima za obavljanje poslova vezanih za pružanje zdravstvenih usluga, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, sistematizovani su i spadaju u redovnu djelatnost. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o radu.

Preporuka:

- **za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.**

Naknade Upravnom odboru iskazane su u bruto iznosu 14.968 KM. Do 31. 7. 2023. godine na snazi je bila Odluka o visini naknade za rad Upravnih vijeća,¹⁹ kojom je utvrđeno da naknada iznosi 250 KM za predsjednika i 200 KM za članove na mjesečnom nivou, a da ona obuhvata sva potraživanja u vezi s radom Upravnog odbora. Vlada Kantona donijela je 31. 7. 2023. Odluku o utvrđivanju visine naknade predsjedniku i članovima Upravnih odbora zdravstvenih ustanova u Hercegbosanskoj županiji, kojom su naknade utvrđene u istom iznosu kao i prethodnom Odlukom, te da se pravo naknado ostvaruje za mjesec u kojem je održana sjednica, ukoliko su sjednici prisustvovali, a naknada se isplaćuje na osnovu dostavljene obavijesti o održanoj sjednici i članovima koji su sjednici prisustvovali. Tokom 2023. godine Upravni odbor održao je 18 sjednica. Obračun i isplata naknada članovima Upravnog odbora vršila se u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine naknade predsjedniku i članovima upravnih odbora zdravstvenih ustanova u Hercegbosanskoj županiji.

6.1.2.1.4 Amortizacija

Troškovi amortizacije i rezervisanja iskazani su u iznosu od 576.245 KM. Način obračuna amortizacije detaljnije je obrazložen u tački 6.2.1.1 Izvještaja, gdje je data i odgovarajuća preporuka.

6.1.2.1.5 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 350.309 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove zdravstvenih usluga (102.307 KM), troškove advokatskih usluga (38.730 KM) i troškovi komunalnih usluga (37.385 KM).

Troškovi zdravstvenih usluga najvećim dijelom se odnose na troškove uroloških usluga (86.400 KM), i na troškove imunohistohemijski pregled uzoraka (11.590 KM).

Troškovi uroloških usluga odnose se na 12 mjesečnih faktura u iznosu od 7.200 KM koje za potrebe pacijenta Ustanove pruža Urološka ambulanta Vrdoljak, po osnovu zaključenog Ugovora o poslovnoj i stručnoj saradnji u oblasti urologije. Ugovorom je definisano fiksni mjesečni iznos od 7.200 KM za pružanje ovih usluga, te da su osnov za plaćanje usluga ispostavljene fakture od strane izvršitelja posla, a prema broju uputnica i priloženoj specifikaciji usluga koje je izvršitelj uradio na mjesečnom nivou. Nisu prezentirane specifikacije izvršenih usluga na mjesečnom nivou. **Revizijom je utvrđeno da se fakture za urološke usluge ispostavljaju u fiksnom iznosu od 7.200 KM, a ne prema broju obavljenih usluga. Ne možemo potvrditi da je ovakav način ugovaranja i plaćanja usluga ispravan, s obzirom da je isplata izvršena u fiksnom iznosu, a ne prema stvarno izvršenim uslugama.**

Preporuka:

- **prilikom zaključivanja ugovora o vršenju usluga odredbama ugovora definisati da se plaćanje vrši prema stvarno izvršenim uslugama, te plaćanje obaveza po osnovu ugovorenih usluga vršiti u skladu s tim.**

---

¹⁹ Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 7/08

Troškovi imunohistohemijskog pregleda uzoraka odnose na usluge koje za potrebe pacijenta obavlja Klinički bolnički centar Split (11.590 KM).

6.1.2.1.6 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani u iznosu od 172.583 KM najvećim djelom se odnose na troškove poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica (73.188 KM), sudski i prateći troškovi (36.674 KM). U vezi sa sudskim i pratećim troškovima, detaljnije je obrazloženo u tački 9.2. Izvještaja.

6.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 497.218 KM, a najznačajniji se odnose na: rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (131.523 KM), finansijske rashode (107.708 KM) i na rashode po osnovu ispravke greške iz prethodnog perioda (90.790 KM).

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja odnosi se na izvršeni otpis potraživanja po prijedlogu popisne komisije, a zbog nemogućnosti zastare, te na vrijednosno usklađivanje potraživanja starijih od 365 dana, odnosno priznavanja 5% kreditnog gubitka zbog neizvjesnosti naplate.

Troškovi rezervisanja odnose se na rezervisanja za sudske sporove, što je detaljnije obrazloženo u tački 9.2 Izvještaja.

Rashodi po osnovu ispravke greške iz prethodnog perioda odnose se na poreze i doprinose koji su obračunati na obaveze za neto plaće iz ranijeg perioda, za koje je okončan sudski postupak (67.484 KM), te porezi i doprinosi po osnovu obaveza za penzijsko-invalidsko osiguranje iz perioda 1992-2002. godine, koje je Ustanova uplaćivala u toku 2023. godine zaposlenicima prilikom odlaska u penziju, a koji ranije nisu evidentirani u poslovnim knjigama Ustanove (23.306 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

Ustanova je iskazala pozitivan finansijski rezultat (višak prihoda nad rashodima) u iznosu od 2.161.660 KM. Iz prezentirane dokumentacije se može konstatovati da je razlog pozitivnog poslovanja prvenstveno zbog ostvarenog prihoda od Federalnog ministarstva zdravstva 29. 12. 2023. godini u iznosu od 1.269.964 KM (sredstva ostvarena po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH).

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat jer knjigovodstveno evidentiranje zaliha i utroška zaliha nije vršeno u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje (tačka 6.2.2.1 Izvještaja). Navedeno je moglo imati uticaja na iskazivanje finansijskog rezultata za 2023. godinu.

Upravni odbor je 28. 2. 2024. godine donio Odluku o rasporedu dobiti za 2023. godinu, da se ostvarena dobit u 2023. godini iskoristi za pokriće gubitka ranijih godina.

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA	6.854.322	6.900.266
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.658.266	6.899.562
Nematerijalna imovina	196.056	704

Stalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju se po trošku nabavke u skladu s Pravilnikom o računovodstvenim politikama koji je važio do 23. 10. 2023. godine kada je donesen Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama (na isti način je urađeno i novim Pravilnikom iz 2023. godine). Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 6.658.266 KM i predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini prikazani su u tabeli:

KM

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ostala materijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Nabavna vrijednost							
	na 1. 1. 2023.	115.533	9.495.727	9.894.064	445.707	17.719	225.707	20.194.457
	- direktna povećanja u 2023.	0	5.677	178.595	134.907	0	0	319.179
	- prenos sa pripreme	0	0	0	0	0	0	0
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	(38.517)	0	0	0	(38.517)
	-ostalo	0	0	0	0	0	0	0
	na 31. 12. 2023.	115.533	9.501.404	10.034.142	580.614	17.719	225.707	20.475.119
2	Akumulirana amortizacija							
	na 1. 1. 2023.	0	4.434.210	8.414.978	445.707	0	0	13.294.895
	- amortizacija za 2023.	0	143.882	416.593	0	0	0	560.475
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	(38.517)	0	0	0	(38.517)
	-ostalo	0	0	0	0	0	0	0
		na 31. 12. 2023.	0	4.578.092	8.793.054	445.707	0	0
3	Neto knjigov. vrijednost							
	na 1. 1. 2023.	115.533	5.061.517	1.479.086	0	17.719	225.707	6.899.562
	na 31. 12. 2023.	115.533	4.923.312	1.241.088	134.907	17.719	225.707	6.658.266

Zemljište je iskazano u iznosu od 115.533 KM i odnosi se na zemljište na kojem se nalaze objekti Ustanove.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 4.923.312 KM, a odnose se na građevinske objekte u krugu Ustanove. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata odnosi se na obračunatu amortizaciju.

Za zemljište i građevinske objekte nije prezentirana dokumentacija o vrijednosti na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, što nije u skladu s članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojima je definisano da je knjigovodstvena isprava dokaz o nastalom poslovnom događaju, služi kao osnov za knjiženje u poslovnim knjigama, a njen sadržaj mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu, obim, karakter i tehnička obilježja nastale promjene. Zbog navedenog ne može se potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava (građevinskih objekata i zemljišta) na datum bilansa.

Ne možemo potvrditi vrijednost stalnih sredstava (zemljište i građevinski objekti) u iznosu od 5.038.845 KM, jer Ustanova ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama, što nije u skladu s članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziju u FBiH.

Preporuka:

- *obezbijediti relevantnu dokumentaciju o vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, s ciljem realnog iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.*

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu od 1.241.088 KM, a čine ih oprema, mašine i postrojenja u zdravstvu, elektronski računari, telefonska i telefaks oprema, računске i pisaće mašine, ostala uredska oprema, oprema za grijanje, ventilaciju i održavanje prostorija.

Evidentirano je povećanje postrojenja i opreme u iznosu od 178.595 KM. Smanjenje postrojenja i opreme odnosi se na iznos obračunate amortizacije (416.593 KM) i iznos rashodovane imovine koja je u potpunosti otpisana (nabavne vrijednosti 38.517 KM, ispravke vrijednosti 38.517 KM). U okviru povećanja ovih stalnih sredstava značajnije je povećanje po nabavkama, koje su opisane u tački 8. Izvještaja.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu 134.907 KM. Prema Zapisniku o primopredaji vozila od 14. 12. 2023. godine između Ustanove i Ministarstva civilnih poslova BiH, Ustanovi je donirano sanitetsko vozilo.

Ostala dugoročna materijalna imovina, iskazana u iznosu od 17.719 KM, odnose se na knjige u knjižnici i djela likovnih umjetnika.

Sredstva u pripremi iskazana u iznosu od 225.707 KM. U 2023. godini nije izvršeno ni povećanje ni smanjenje materijalnih sredstava u pripremi.

Iskazana materijalna sredstva u pripremi na datum bilanse prenose se iz prethodnih perioda, i odnose se na izradu projektne dokumentacije za izgradnju operacijskog bloka (2014. godine), čija se izgradnja planira kada se osiguraju sredstva.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, i to za svako pojedinačno sredstvo. Nije nam prezentirana odluka o visini amortizacijskih stopa koje se primjenjuju u Ustanovi, niti su internim aktima definisane primjenjive amortizacijske stope. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da Ustanova primjenjuje porezno priznate stope amortizacije dugotrajne imovine u skladu s Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit FBiH.²⁰

Preporuka:

- **internim aktom definisati stope amortizacije koje će se primjenjivati kod obračuna amortizacije.**

Rashodovanje stalnih sredstava

U postupku obavljanja popisa, Centralna popisna komisija za 2023. godinu predložila je za rashod osnovna sredstva (33 kom) nabavne vrijednosti 38.517 KM i ispravke vrijednosti 38.517 KM. Radi se najvećim dijelom o medicinskoj, te kancelarijskoj i računarskoj opremi.

Provedenom revizijom konstatovali smo da su predmetna stalna sredstva isknjižena iz knjigovodstvenih evidencija na 31. 12. 2023. godine na osnovu Izvještaja o izvršenom popisu Centralne popisne komisije. Nije prezentiran dokaz da je formirana Komisija za rashodovanje stalnih sredstava i sitnog inventara, niti da su stalna sredstva zapisnički uništena ili predana ovlaštenim pravnim subjektima za odvoz otpadnog materijala, odnosno da ih je Ustanova donirala ili prodala. Pritom nisu evidentirana u okviru vanbilansne evidencije, kako bi se osiguralo njihovo praćenje i dokaz o porijeklu do konačnog rješavanja njihovog statusa.

S obzirom na značajan broj rashodovanih stalnih sredstava, kao i činjenicu da do okončanja revizije nije riješen status rashodovanih sredstava (bilo da se radi o zapisničkom uništenju i predaji ovlaštenim pravnim osobama za uništenje elektronskog i elektroničkog otpada, donaciji, prodaji i sl.), smatramo da bi trebala biti evidentirana u vanbilansnoj evidenciji do konačnog rješavanja statusa tih stalnih sredstava.

Preporuka:

- **rashodovana stalna sredstva evidentirati u vanbilansnim evidencijama do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima**

---

²⁰ „Sl. novine FBiH“ br.88/16;11/17;96/17;94/19;87/20;33/22 i 36/24

Umanjenje vrijednosti sredstava

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (članovi 27–29) utvrđena je obaveza procjenjivanja vrijednosti imovine, obaveza i kapitala u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, kao i da procjenu mogu vršiti ovlaštena lica – procjenitelji. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu ili poslovnu vrijednost pravnih lica imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene budućih novčanih primitaka i izdataka u skladu s pravilima struke. Također, MRS-om 36- *Umanjenje vrijednosti imovine* definisano je da na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt procjenjuje ima li indicija da je vrijednost neke imovine umanjena, a ako takve indicije postoje subjekt je dužan izvršiti formalnu procjenu nadoknadivog iznosa.

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u poslovnim knjigama Ustanove iskazana je u neto iznosu od 6.854.322 KM. Ustanova na datum bilansa nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja bi se utvrdila shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, može se razlikovati od iskazane.

Naglašavamo, da je Pravilnikom o računovodstvenim politikama Ustanove iz 2010. godine bilo propisano da Ustanova da na datum svakog bilansa vrši procjenu da li je vrijednost stalnih sredstava umanjena, u smislu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Međutim, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Ustanove od 23. 10. 2023. godine nije predviđeno da Ustanova na datum svakog bilansa vrši procjenu da li je vrijednost stalnih sredstava umanjena, u smislu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Ustanova je u Bilješkama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu navela da na datum bilansa uprava Ustanove nije razmatrala da li postoje indicije da je vrijednost nekog sredstva iskazanog u poslovnim knjigama veća od njegove neto nadoknadive vrijednosti, samim tim ako postoje takvi pokazatelji izvršiti procjenu nadoknadivog iznosa imovine kako nalaže MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Preporuka:

- ***na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

Vlasništvo nad nekretninama

Prema Zemljišnoknjižnim izvadcima od 4. 7. 2023. godine sve zgrade u krugu Bolnice se vode u vlasništvu Rimo-katoličke crkve „Svih Svetih“ u Livno i kao općenarodna imovine, sa pravom korištenja u korist Medicinskog centra Livno, čiji je pravni sljedbenik Ustanova. U prethodnom periodu poduzimane su određene aktivnosti kako bi se u zemljišno-knjižnim izvadcima predmetne nekretnine upisale na Ustanovu, međutim do okončanja revizije one nisu završene.

Naime, Ustanova se 28. 7. 2022. godine obratila zahtjevom Gradu Livno, Službi za graditeljstvo, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove u vezi dobivanja informacija u kojoj je fazi postupak parcelizacije, koji je Ustanova podnijela 2014. godine kako bi se pravno riješio status nekadašnjeg Medicinskog centra i pravnih sljedbenika istog (Opća bolnica Livno, Dom zdravlja Livno i Gradska ljekarna Livno). Služba za graditeljstvo, prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove Grada Livno je 5. 8. 2022. godine odgovorila na upit da je postupak izrade Plana parcelacije završen. Plan parcelacije treba provesti u Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina Grada Livna. Nakon provedbe Plana treba ići u rješavanje imovinsko -pravnih odnosa.

Za dalje upute i postupanje, Ustanova treba da se obratiti Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina grada Livna. Ustanova se 19. 8. 2022. godine obratila Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina grada Livna sa upitom kada mogu očekivati rješavanje navedene problematike. Nemamo povratne informacije o navedenoj problematici

Preporuka:

- ***nastaviti sa aktivnostima kod nadležnih institucija zbog uknjižbe nekretnina u korist Ustanove.***

Hipoteke i založno pravo

Uvidom u prezentovanu dokumentaciju konstatovano je da nad nekretninama i pokretnim stvarima nisu upisane hipoteke i založna prava u korist trećih lica.

6.2.1.2 Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 196.056 KM (nabavne vrijednosti 223.764 KM, ispravke vrijednosti 27.708 KM), a čine ih računarski programi. Tokom 2023. godine nematerijalna sredstva su povećana u iznosu 208.905 KM (doniran softver od Kantonalnog ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih) i izvršeno je umanjenje za obračunatu amortizaciju u iznosu od 13.534 KM.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Zalihe su na datum bilansa iskazane u iznosu od 148.261 KM, a odnose se na zalihe lijekova, kisika, tehničkog materijala, prehrambenih artikala, materijala za čišćenje, uredskog materijala (132.044 KM) i na date avanse (16.217 KM). Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Ustanove iz oktobra 2023. godine, utvrđena je politika vrednovanja i iskazivanja zaliha po nabavnim cijenama, a da se razduženje tj. trošak zaliha sirovina i materijala vrši po prosječnoj ponderisanoj cijeni.

Prema odredbama MRS-a 2 – Zalihe, zalihe predstavljaju, između ostalog, osnovni i potrošni materijal koji će biti upotrijebljen u procesu proizvodnje ili pružanja usluga. Stanja i promjene vrijednosti zaliha računovodstveno se evidentiraju na kontima propisanim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva. Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti, te se priznavanje rashoda odvija istovremeno s priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine.

Obavljenom revizijom je utvrđeno da nabavke medicinskog kisika i reagensa u Glavnoj knjizi Ustanove u toku 2023. godine nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru zaliha, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe. Postupajući po preporuci datoj u Pismu menadžmentu, Ustanova je sa 31. 12. 2023. godine popisala stanje zaliha kisika, te ih knjigovodstveno evidentirala (3.714 KM). Prilikom nabavke reagensa za cjelokupne nabavljene količine terete se rashodi perioda, bez zaduživanja zaliha, iako oni stvarno nisu utrošeni u momentu nabavke, već se određeno vrijeme nalaze na zalihi. S obzirom na to da su reagensi evidentirani direktno na rashode perioda, nisu evidentirani ni u okviru materijalnog knjigovodstva. **Dakle, utrošak reagensa nije evidentiran u periodu nastanka poslovnog događaja (u momentu potrošnje), već je po nabavci, kako je navedeno, iskazan trošak za ukupno nabavljene količine reagensa. Navedeno za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode u finansijskim izvještajima za 2023. godinu.**

Pored toga, konstatovano je da se prilikom izdavanja lijekova iz Bolničke apoteke na bolničke odjele, za cjelokupan iznos priznaju rashodi na teret zaliha, iako lijekovi stvarno nisu utrošeni, odnosno određeno vrijeme nalaze se na bolničkim odjelima za čije potrebe su i nabavljeni. Izdate količine zaliha po ovim zahtjevima terete rashode perioda u trenutku izdavanja, a ne u periodu nastanka poslovnog događaja (u momentu potrošnje), što za posljedicu može imati potcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode u finansijskim izvještajima za 2023. godinu. Zalihe lijekova na datum bilansa iskazane su u iznosu od 76.696 KM.

S obzirom na navedeno, knjigovodstveno evidentiranje nabavke i utroška zaliha lijekova, kisika i reagensa u 2023. godini nije vršeno u skladu s odredbama MRS-a 2 – Zalihe, i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.

Također, Ustanova nije vršila procjenu vrijednosti zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe.

Preporuka:

- ***nabavljene količine reagensa knjigovodstveno evidentirati, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, a knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, kisika i reagensa vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.***

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su potraživanja od kupaca:

	u KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	2.509.669	1.733.765
POTRAŽIVANJA OD PRODAJE	135.751	118.604
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI POTRAŽIVANJA OD KUPACA	(98.612)	(86.732)
OSTALA POTRAŽIVANJA	3.124.386	1.858.487
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI OSTALIH POTRAŽIVANJA	(255.856)	(156.594)

U okviru potraživanja od prodaje najveći dio se odnosi na potraživanja od Doma zdravlja Livno u iznosu od 6.968 KM i potraživanja od Federalnog zavoda u iznosu od 5.125 KM.

Ostala potraživanja (2.868.728 KM) se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Vlade FBiH u iznosu od 2.500.000 KM (2.000.000 KM po Ugovoru o dodjeli sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti - transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH“ od 29. 12. 2023. godine i 500.000 KM (četvrti kvartal) po Ugovoru o dodjeli sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti - transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH“ od 13. 4. 2023. godine).

Po prijedlogu Centralne popisne komisije koja je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu na 31. 12. 2023. godine, a koji je Upravni odbor usvojio 22. 2. 2024. godine, Ustanova je na datum bilansa knjigovodstveno evidentirala: ispravku vrijednosti potraživanja starijih od 365 dana u iznosu od 114.246 KM; otpis potraživanja zbog nemogućnosti naplate zbog zastare 18.763 KM i procjenu očekivanih kreditnih gubitka od nenaplaćenih potraživanja 8.406 KM. Ustanova je na datum bilansa izvršila procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja, u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti u iznosu 8.406 KM, koje je knjigovodstveno evidentirala na poziciju rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja.

Naplatu potraživanja prati Služba za ekonomske – finansijske poslove i prosljeđuje Službi za pravne poslove na slanje opomena pred tužbu. Tokom 2023. godine poslat je veliki broj opomena pred tužbu dužnicima, ali nisu pokretane tužbe od Ustanove protiv dužnika zbog nenaplaćenih potraživanja.

Preporuka:

- ***poduzeti potrebne aktivnosti na utuženju nenaplaćenih potraživanja.***

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti na datum bilansa iskazani su u iznosu od 427.171 KM. Njihova struktura prikazana je u tabeli:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
GOTOVINA I GOTOVINSKA SREDSTVA	427.171	198.831
Transakcijski račun (KM)	356.387	188.057
Transakcijski račun (EUR)	67.037	10.088
Sudski depoziti	2.847	0
Blagajna	900	686

Porezna uprava FBiH – kantonalni porezni ured Livno donio je 27. 6. 2016. godine Rješenje o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima na računu koji je otvoren od UniCredit banke d.d. Mostar, a zbog neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda. Ustanova za svako plaćanje traži prethodno odobrenje Porezne uprave FBiH.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, budući da su računi Ustanove blokirani zbog duga po osnovu javnih prihoda, nije mogla provesti postupak javne nabavke za pružanje bankarskih usluga/usluga unutrašnjeg platnog prometa za 2023. godinu. Nisu prezentirani ugovori o pružanju ovih usluga iz ranijeg perioda. Vlada Kantona donijela je 5. 12. 2022. Odluku o otvaranju namjenskog računa za provođenje postupka finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Ustanove,²¹ kojom se, prema odredbama člana 24. stav 3. Zakona o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH, daje saglasnost Ustanovi da otvori namjenski račun kod ovlaštene organizacije platnog prometa, te je u skladu s Odlukom otvoren namjenski račun kod UniCredit Banke d.d. Mostar.

Nije nam prezentovano da je izvršeno usaglašavanje stanja sa 31. 12. 2023. godine sa UniCredit Bank d.d. putem Izvoda otvorenih stavki.

Sudski depoziti iskazani u iznosu od 2.847 KM, odnose se na sredstava po osnovu dva Rješenja o ovrši od 23. 5. i 7. 8. 2023. godine, kojima je utvrđeno da je Ustanova dužna isplatiti tužitelju sredstva na ime regresa, manje isplaćene plaće, putnog troška i troškova postupka. Ovim Rješenjima zabranjuje se banci da novčana sredstva ovršenika isplati ovršeniku ili trećim osobama, a ovršeniku se zabranjuje da ta sredstva naplati i njima raspolaže.

Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2010. godine utvrđeno je da Ustanova ima blagajnu u KM, blagajnu u deviznim sredstvima plaćanja, i ostale blagajne, na osnovu ukazane potrebe i odluke direktora. Revizijom smo konstatovali da, osim glavne blagajne, Ustanova ima i blagajnu putem koje se vrši naplata participacije od pacijenta, a polog gotovine naplaćene po ovom osnovu polaže se na glavnu blagajnu u pravilu jednom mjesečno. Međutim, direktor Ustanove nije donio odluku o uspostavljanju blagajne putem koje se vrši naplata participacije, kako to nalaže Pravilnik o blagajničkom poslovanju. Pored toga, utvrđeno je da se gotovina koja je putem glavne blagajne naplaćena od pacijenata za pružanje zdravstvenih usluga, nije u svim slučajevima polagala na transakcijski račun, već se koristila za isplatu naknada zaposlenicima (razlika toplog obroka, naknada za korištenje vlastitog vozila, otpremnina prilikom odlaska u penziju, naknade zaposlenicima u slučaju smrti člana porodice i drugo), što nije u skladu s članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu i članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem. Pored toga, članom 20. Zakona i članom 6. Uredbe propisano je da je zabranjeno poslovnim subjektima da izmiruju svoje obaveze gotovim novcem ako imaju blokirane račune u skladu sa Zakonom. Također, Rješenjem o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima na računu, koje je Porezna uprava FBiH donijela 27. 6. 2016. godine, utvrđeno je da se Ustanovi zabranjuje da obaveze izmiruje gotovim novcem i obračunskim plaćanjem, te da je dužna da sav gotov novac ostvaren obavljanjem djelatnosti položi na račun sa kojeg će se izvršavati nalozi za plaćanje javnih prihoda u skladu s članom 10. i 23. Zakona o unutrašnjem platnom prometu.

²¹ Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/23

Ustanova je postupila po preporukama datim u Pismu menadžmentu, te je direktor u februaru 2024. godine donio Odluku o uspostavljanju blagajne putem koje se vrši naplata participacije. Također, od marta 2024. godine, blagajničko poslovanje je uspostavljeno u skladu sa Zakonom o unutrašnjem platnom prometu, Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, odnosno sredstva se polažu na transakcijski račun u zakonom predviđenim rokovima i ne koriste se za isplatu naknada zaposlenicima.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	(10.072.085)	(12.233.745)
Dionički kapital	404.396	404.396
Državni kapital	2.821.664	2.821.664
Višak prihoda tekućeg perioda	2.161.660	409.546
Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih perioda	(15.459.805)	(15.869.351)

U poslovnim knjigama (bruto bilansu) iskazan je kapital u iznosu od 3.226.060 KM (dionički kapital 404.396 KM i državni kapital 2.821.664 KM). Prema podacima iz sudskog registra, Ustanova ima upisan osnovni kapital u iznosu 2.000 KM, u ranijem periodu kao i u 2023. godini nisu poduzimane aktivnosti na upisu kapitala u sudski registar. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je evidentiran kapital u iznosu od 3.226.060 KM.

Višak prihoda tekućeg perioda iskazan u iznosu od 2.161.660 KM odnosi se na ostvareni rezultat revidirane godine.

Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih perioda iskazan je u iznosu od 15.459.805 KM i u cijelosti se odnosi na višak rashoda nad prihodima iz ranijeg perioda.

Naglašavamo, da je Ustanova 23. 2. 2023. godine knjigovodstveno evidentirala ostvarenu dobit iz 2022. godine u iznosu od 409.546 KM na ime pokrića akumuliranog gubitka, po odluci Upravnog odbora.

Odredbama člana 41. Zakona o ustanovama²² definisano je da osnivač supsidijarno odgovara za obaveze ustanove i da je dužan pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od usvajanja godišnjeg obračuna, te ako je ustanova za dvije uzastopne godine iskazala višak rashoda nad prihodima razriješiti predsjednika i članove Upravnog odbora, u kojem slučaju je Upravni odbor dužan razriješiti direktora. U vezi s navedenim ističemo da je članom 69. Statuta definisano da osnivač osigurava sredstva za rad i razvoj Ustanove, ima dužnost da pokriva gubitak, te je solidarno i neograničeno odgovoran za obaveze Ustanove, a članom 78. Statuta je predviđeno da će Upravni odbor, u situacijama kada Ustanova posluje s gubitkom, nakon usvajanja završnog računa uputiti zahtjev osnivaču za pokrivanje gubitka u skladu sa kantonalnim Zakonom o ustanovama,²³ kojim je definisano da osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obaveze. Također, u skladu s odredbama Rješenja o osnivanju zdravstvene ustanove za obaveze Ustanove u pravnom prometu osnivač odgovara solidarno i neograničeno. Nije prezentirana dokumentacija da se Ustanova u ranijem periodu obraćala prema Osnivaču kako bi se implementirale odredbe Zakona o ustanovama i Statuta u dijelu obaveza osnivača koji se odnosi na pokriće iskazanog gubitka po završnom računu. Međutim, tokom 2023. godine, Ustanova se u dva navrata obraćala osnivaču da se izdvoje dodatna budžetska sredstva za sanaciju dugovanja Ustanove jer uskoro prijete potpuna poslovna blokada kao i prijetnja gašenja jedine zdravstvene ustanove na području Kantona koja osigurava bolničku zdravstvenu zaštitu. Nemamo povratnu informaciju od Osnivača po navedenoj problematici.

²² „Sl. list RBiH“, br. 6/92, 8/93, 13/94

²³ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 10/98

Na 31. 12. 2023. godine akumulirani nepokriveni višak rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda do visine kapitala iznosio je 3.226.060 KM, a akumulirani gubitak ranijeg perioda iznad visine kapitala iznosio je 12.233.745 KM (gubitak ranijih godina 15.459.805 KM), ukupne obaveze iznosile su 20.427.273 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 5.622.004 KM, a na kratkoročne 14.805.269 KM, dok je tekuća imovina iznosila 10.355.188 KM (na računima iskazano stanje u iznosu od 427.171 KM). Navedeno ukazuje na to da Ustanova tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obaveze. S obzirom na navedeno, sadašnje stanje upućuje na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Ustanove da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, što je Uprava Ustanove i objavila u Bilješkama uz finansijske izvještaje (detaljnije obrazloženo u tački 6.5 Izvještaja).

U vezi s navedenim, donesen je Program finansijske konsolidacije i restrukturiranja Ustanove 2022-2024. godina u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH, što je detaljnije opisano u tački 9.1 Izvještaja.

Skrećemo pažnju na to da, prema podacima iz sudskog registra, Ustanova ima upisan osnovni kapital u iznosu od 2.000 KM, dok je osnovni kapital Ustanove u poslovnim knjigama iskazan u ukupnom iznosu od 3.226.060 KM.

Preporuke:

- *utvrditi činjenično stanje i stvarnu vrijednost osnovnog kapitala Ustanove s ciljem realnog iskazivanja kapitala u finansijskim izvještajima i izvršiti upis osnovnog kapitala Ustanove u sudski registar;*
- *nastaviti aktivnosti prema osnivaču u cilju njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema i nelikvidnosti Ustanove, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Ustanove, u skladu s članom Zakonom o ustanovama i članovima Statuta.*

6.2.4 Obaveze

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.622.004 KM, a odnose na odgođene prihode (5.241.161 KM) i rezervisanja (380.843 KM).

Odgođeni prihodi

Odgođeni prihodi odnose se na odgođeno priznavanje prihoda na donirana stalna sredstva. Navedeni iznos odnosi se na odgođeni prihod iz donacija i pomoći - ostali (2.879.887 KM) i odgođeni prihod iz donacija-Vlada Kantona (2.361.274 KM).

Tokom 2023. godine izvršeno je priznavanje odgođenih prihoda u ukupnom iznosu od 1.216.155 KM, a odnose se na: investiciona ulaganja od Vlade FBiH (730.035 KM), računarski programi od resornog ministarstva (208.905 KM), sanitetsko vozilo od Ministarstva civilnih poslova BiH (134.907 KM) i transportni inkubator od udruženja pedijataru Republike Srpske (35.896 KM).

Smanjenje odgođenih prihoda izvršeno je za iznos od 414. 446 KM, a cjelokupan iznos odnosi se na priznavanje prihoda u visini obračunate amortizacije doniranih sredstava za 2023. godinu, u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

Rezervisanja

Obaveze po osnovu rezervisanja na datum bilansa su iskazane u iznosu od 163.324 KM, a odnose se na rezervisanja po osnovu sudskih sporova, što je detaljnije obrazloženo u tački 9.2 Izvještaja.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 14.805.269 KM, a odnose se na: finansijske obaveze po amortizovanom trošku (7.207.505 KM) i ostale obaveze, uključujući i razgraničenja (7.597.764 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku najvećim se dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima (7.197.573 KM). Ustanova je usaglasila 6.812.040 KM ili 95 % obaveza prema dobavljačima. Kako je prezentirano obaveze prema dobavljačima preko 365 dana iznose 4.140.546 KM. U vezi s obavezama prema dobavljačima, protiv Ustanove se vode sudski sporovi pokrenuti od dobavljača. Donesene su četiri pravosnažne presude po osnovu sporova pokrenutih od dobavljača Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za neizmirene obaveze iz perioda 2011-2021. godina, a dug po osnovu ovih presuda iznosi 773.671 KM. Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je pokrenula i sudski spor 2023. godine, koji se odnosi na neizmirene obaveze iz perioda januar 2021. – januar 2023. godine u iznosu od 301.596 KM. Ustanova je zaključila Sporazum sa ovim dobavljačem 21. 10. 2019. godine, prema kojoj glavnica duga u iznosu 836.410 KM izmiruje u 60 rata u iznosu od 13.940 KM, uz istovremeno izmirenje tekućih obaveza.

Zakonom o finansijskom poslovanju²⁴ propisani su rokovi izvršenja novčanih obaveza do 60 dana, izuzetno se može ugovoriti i duži rok, ali ne duži od 90 dana. Skrećemo pažnju na to da je menadžment Ustanove izvršio procjenu sposobnosti Ustanove da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i procijenio da postoji značajna neizvjesnost da će nastaviti neograničeno poslovati u narednom periodu (detaljnije u tački 6.5 Izvještaja). Osim konstatacija navedenih u Bilješkama uz finansijske izvještaje, ukazujemo na to da su kratkoročne obaveze Ustanove na datum bilansa iznosile 14.805.269 KM, od čega se na obaveze prema dobavljačima odnosi 7.197.573 KM. Imajući u vidu da je tekuća imovina na 31. 12. 2023. godine iznosila 3.500.866 KM, te da je koeficijent tekuće likvidnosti iznosio 0,2, Ustanova tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obaveze, niti se one izmiruju u rokovima utvrđenim članom 12. Zakona o finansijskom poslovanju.

Iako neizmirene obaveze prema dobavljačima na 31. 12. 2023. godine iznose 7.197.573 KM, nije prezentovano da menadžment Ustanove ima plan ublažavanja događaja i činjenica koje su objavljene u Bilješkama uz finansijske izvještaje, niti su prezentovane aktivnosti u narednom periodu na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja Ustanove, odnosno program i plan saniranja dugovanja (osim finansijske konsolidacije i restrukturiranja). To ukazuje na to da Ustanova obaveze prema dobavljačima nije izvršavala u propisanom roku, niti je provodila redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.

Osim toga, nije prezentovana dokumentacije koja bi potvrdila da je osnivač poduzimao konkretne aktivnosti na saniranju dugova i pokriću ostvarenih gubitaka, iako se Ustanova tokom 2023. godine u dva navrata obraćala osnivaču da se izdvoji dodatna budžetska sredstva za sanaciju dugovanja jer uskoro prijeti potpuna poslovna blokada, kao i prijetnja gašenja jedine zdravstvene ustanove na području Kantona koja osigurava bolničku zdravstvenu zaštitu.

Preporuka:

- **potrebno je da menadžment Ustanove poduzme aktivnosti na sačinjavanju sanacionog plana poslovanja Ustanove, a obaveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.**

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su ostale obaveze, uključujući i razgraničenja u iznosu od 7.597.764 KM. Najveći dio se odnosi na: obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih (7.060.431 KM), obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (408.827 KM) i druge obaveze (121.036 KM).

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih odnose se na obaveze za doprinose na i iz plaća (4.154.088 KM), obaveze za porez i posebne dažbine na plaće (1.768.770 KM), obaveze za neto plaće (586.917 KM) i obaveze za naknade i ostala primanja zaposlenih (550.688 KM).

Od ukupno iskazanih obaveza na obaveze za plaću, porez i doprinose i naknade za decembar 2023 odnosi se iznos od 1.126.948 KM, koje su izmirene u januaru 2024. godine. U toku 2023. godine Ustanova je redovno izmirlivala tekuće obaveze po osnovu poreza i doprinosa na plaće.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine odnose se na obaveze po osnovu prinudne naplate koje datiraju iz prethodnog perioda.

Druge obaveze najvećim dijelom se odnose na obaveze za naknade članovima Upravnog odbora i naknade po osnovu ugovora o djelu, a od ukupnog iznosa ovih obaveza na obaveze za decembar 2023. godine odnosi se iznos od 41.210 KM.

U vezi s neizmirenim obavezama iz prethodnog perioda, skrećemo pažnju da je u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova Ustanovi za period 2022-2024. godine odobreno 6.000.000 KM (po 2.000.000 KM na godišnjem nivou), iz kojeg će se između ostalog, izmiriti navedena dugovanja. Također, po ovom Zakonu u decembru 2023. godine, Ustanovi je dodijeljeno dodatnih 2.000.000 KM, što čini ukupno 8.000.000 KM po navedenom Zakonu. (detaljnije obrazloženo u tački 9. Izvještaja). Porezna uprava FBiH – kantonalni porezni ured Livno donio je Rješenje o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima na računu koji je otvoren kod UniCredit banke d.d. Mostar, a zbog neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda. Porezna uprava FBiH je na zahtjev Ustanove dostavila stanje dugovanja sa 31. 12. 2023. godine, a prema službenim evidencijama Odsjeka za prinudnu naplatu obaveze Ustanove iznose 5.754.128 KM, od čega obaveze za glavnice iznose 5.304.551 KM, a obaveze po osnovu zatezne kamate 449.577 KM. U vezi s ovim obavezama, Ustanova je 1. 4. 2013. godine zaključila Sporazum o plaćanju duga u ratama sa Poreznom upravom FBiH, kojim je definisano da će Ustanova u 36 rata izmiriti dug u ukupnom iznosu od 15.388.510 KM (dug po osnovu poreza na plaću i doprinosa iz i na plaću 7.071.852 KM, kamate do Sporazuma 6.357.757 KM, kamate po Sporazumu 1.506.921 i troškovi prinudne naplate 451.980 KM). Prema izjavi odgovorne osobe, Ustanova se nije pridržavala obaveza definisanih zaključenim Sporazumom sa Poreznom upravom FBiH, koji je zaključen 2013. godine.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Direktorica Ustanove donijela je 19. 12. 2023. donio Odluku o redovnom i potpunom popisu imovine i obaveza sa stanjem na 31. 12. 2023. godine, a istog dana donijela je i Rješenje o formiranju popisnih komisija, kojim su imenovane Centralna komisija, šest komisija zaduženih za popis osnovnih sredstava, sitnog inventara, lijekova i potrošnog materijala (zaduženih za bolničke odjele i službe) i komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara u Upravi, Računovodstvu, Porti, Prijemnom uredu i stanje u blagajni, izvodima, obavezama i potraživanjima.

Nije prezentovano da su pojedinačne popisne komisije sačinile izvještaj o obavljenom popisu. Centralna popisna komisija je sačinila i dostavila Upravnom odboru 14. 2. 2024. godine Izvještaj o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2023. godine. U Izvještaju nisu konstatovane inventurne razlike, a dati su prijedlozi za rashodovanje stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 0 KM (nabavne vrijednosti 38.517 KM, otpisane vrijednosti 38.517 KM) i sitnog inventara (3.824 KM), otpis potraživanja starijih od 356 dana, vrijednosno usklađivanje potraživanja i procjena očekivanih kreditnih gubitaka. Upravni odbor donio je 22. 2. 2024. godine Odluku kojom se usvaja Izvještaj o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2023. godine, te kojom se nalaže stručnim službama da postupe po prijedlozima Centralne komisije.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je izvršen stvarni popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava Ustanove. **Međutim, nije prezentovano da je izvršen popis tuđih stalnih sredstava evidentiranih u okviru vanbilansne evidencije.** U svom Izvještaju, Centralna komisija je konstatovala činjenično stanje vezano za vlasništvo nad građevinskim objektima koji su iskazani u knjigovodstvenoj evidenciji (detaljnije obrazloženo u tački 6.2.1.1 Izvještaja).

U Izvještaju Centralne komisije navedeno je stvarno i knjigovodstveno stanje zaliha lijekova, prehrambenih artikala, tehničkog materijala, materijala za čišćenje, uredskog materijala i sitnog inventara, **ali nisu prezentovane popisne liste svih zaliha (lijekova, tehničkog materijala, materijala za čišćenje i uredskog materijala), zbog čega ne možemo potvrditi da je izvršen stvarni popis i usklađivanje zaliha lijekova, tehničkog materijala, materijala za čišćenje i uredskog materijala, a samim tim ni usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH.**

Centralna popisna komisija je u svom Izvještaju navela ukupno stanje obaveza u zbirnom iznosu, te je navedeno stanje obaveza prema dobavljačima, obaveza prema zaposlenim i obaveza po osnovu ugovora o djelu i ugovora sa članovima Upravnog odbora, u ukupnom iznosu. Popisom je preuzeto stanje navedenih obaveza u ukupnom iznosu iz knjigovodstvene evidencije. Obaveze prema dobavljačima su navedene u ukupnom iznosu bez iskazivanja stanja obaveza prema svakom pojedinačnom dobavljaču. Za obaveze po osnovu plaća i naknada i obaveze u Izvještaju je naveden iznos ovih obaveza iz ranijih godina i 2023. godine. Stanje obaveza po osnovu naknada Upravnom odboru i ugovora o djelu iskazan je u ukupnom iznosu za obje vrste naknade, bez navođenja perioda iz kojih oni datiraju. **S obzirom na to da nije prezentovana druga dokumentacija u vezi s popisom obaveza, ne možemo potvrditi da je izvršen stvarni popis obaveza, a samim tim i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem obaveza.**

U vezi s popisom potraživanja, u Izvještaju Centralne popisne izvještaju je naveden ukupan iznos potraživanja po kontima, te procjena očekivanih kreditnih gubitaka od fizičkih lica.

Nije prezentovano da je popisna komisija izvršila popis odgođenih prihoda u iznosu od 5.241.161 KM i rezervisanja u iznosu od 380.843 KM, kao ni vanbilansne evidencije (tuđih stalnih sredstava). U vezi s izvršenim popisom, u Bilješkama uz finansijske izvještaje navedeno je da dio godišnjeg popisa nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (popis lijekova, potrošnog materijala i popis reagensa), jer Ustanova vrši priznavanje lijekova kao trošak čim lijek izađe iz skladišta na bolnički odjel, a ne nakon njegove stvarne upotrebe na Odjelu.

Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da je izvršen sveobuhvatan stvarni popis zaliha, potraživanja, obaveza, odgođenih prihoda, rezervisanja i tuđih stalnih sredstava. Samim tim nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja, zaliha, obaveza, odloženog prihoda i vanbilansne evidencije, te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U izvještaju o gotovinskim tokovima iskazan je neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 228.341 KM. Iznos gotovine na početku i na kraju izvještajnog perioda odgovara iznosu gotovine iskazane u Bilansu stanja. Izvještaj o gotovinskom toku sačinjen je prema Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva, po indirektnoj metodi.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izveštaj o promjenama na kapitalu za 2023. godinu sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu. Iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha za 2023. godinu.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali međunarodni računovodstveni standardi i međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH sadrže zahtjeve vezano za objave u bilješkama uz finansijske izvještaje i da one moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Ustanova se u Bilješkama uz finansijske izvještaje posebno osvrnula na analizu finansijskih izvještaja u dijelu: knjigovodstvenog evidentiranja ostalih poslovnih rashoda, neslaganje upisanog kapitala u sudskom registru i poslovnim knjigama Ustanove; procjene ishoda sudskih sporova i evidentiranje pripadajućih rezervisanja u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva; neizvjesnosti Ustanove da nastavi sa neograničenim poslovanjem i otpisa dijela potraživanja.

Osim navedenoga, u Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje..), a da nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje. Bilješke uz finansijske izvještaje sadrže i usvojene računovodstvene politike.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu Ustanova je u vezi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja navela da ostvaruje značajne gubitke u poslovanju i da ima akumuliran gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 12.233.745 KM. Navela je i da ima probleme u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršavanju obaveza, što ukazuje na izrazito nepovoljan položaj Ustanove i postojanje značajne neizvjesnosti da će neograničeno poslovati u narednom periodu.

Naglašavamo da je Ustanova tužena strana u postupcima vezanim za neblagovremeno izmirenje obaveza prema dobavljačima.

Osim konstatacija navedenih u Bilješkama uz finansijske izvještaje, skrećemo pažnju na to da su ukupne obaveze iznosile 20.427.273 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 5.622.004 KM, a na kratkoročne obaveze 14.805.269 KM, dok je tekuća imovina iznosila 10.355.188 KM (na računima iskazano stanje u iznosu od 427.171 KM). Prvobitna sredstva odobrena u okviru finansijske konsolidacije iznose ukupno 6.000.000 KM za period 2022-2024. godine, s tim da je izmjenama i dopunama dodjele sredstava iz finansijske konsolidacije (decembar 2023. godine) Ustanovi dodijeljeno dodatnih 2.000.000 KM, što čini ukupno 8.000.000 KM dobivenih sredstava po finansijskoj konsolidaciji. Upravni odbor je 16. 11. 2022. godine usvojio Program finansijske konsolidacije i restrukturiranja Ustanove za period 2022-2025, koji je Vlada Kantona usvojila 17. 11. 2022. godine. Ustanova je u Programu finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Ustanove navela da iznos od 6.000.000 KM od FBiH po navedenom Zakonu nije dovoljan za finansijsku konsolidaciju. Problemi finansiranja i gomilanje dugova Ustanove su vrlo složeni i zahtijevaju angažman osnivača u pogledu izmirivanja nagomilanih dugovanja.

Nije prezentovano da Uprava Ustanove ima plan za ublažavanje učinka događaja i činjenica koje su objavljene u Bilješkama uz finansijske izvještaje, niti su prezentovane planirane aktivnosti u narednom periodu na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja Ustanove, odnosno program i plan saniranja dugova (osim finansijske konsolidacije i restrukturiranja). Također, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Osnivač poduzimao konkretne aktivnosti na saniranju dugova i pokriću ostvarenih gubitaka u prethodnom periodu, iako je Ustanova kroz Bilješke uz finansijske izvještaje ukazivala na težak finansijski položaj Ustanove.

Navedeno ukazuje na to da, iako su osigurana dodatna sredstva kroz finansijsku konsolidaciju, ona neće biti dovoljna za saniranje nastalih gubitaka.

Imajući u vidu da su u Bilješkama navedeni statistički podaci po pojedinim bilansnim pozicijama, kao i da nema potrebnih informacija i dodatnih pojašnjenja korisnicima izvještaja, konstatujemo da Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuka:

- *Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 194.014 KM, od čega se iznos od 122.480 KM odnosi na zalihe lijekova i potrošnog materijala (lijekovi i potrošni materijal za dijalizu), koji se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH; a iznos od 71.353 KM na vrijednost tuđih stalnih sredstava dobivenih na korištenje.

Tuđa stalna sredstva odnose se na: setove instrumenata od Inel- med d.o.o. Mostar (49.585 KM); putničko vozilo Škoda Octavia od resornog ministarstva (15.950 KM) i kopir aparate od X soft Mostar (6.000 KM).

Na datum bilansa izvršeno je usaglašavanje stanja lijekova i potrošnog materijala sa Federalnim zavodom.

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor donio je Plan javnih nabavki 23. 12. 2022. godine ukupne procijenjene vrijednosti od 2.829.177 KM.²⁵ U toku godine doneseno je šest izmjena i dopuna Plana,²⁶ tako da ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki sa izmjenama i dopunama iznosi 3.168.945 KM. Izmjene i dopune Plana javnih nabavki odnosile su se na izmjenu planirane vrijednosti ranije planiranih postupaka, kao i na planiranje novih postupaka. Plan javnih nabavki kao i njegove izmjene i dopune objavljene su na Portalu javnih nabavki.

U skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, Ustanova je donijela Pravilnik o javnim nabavkama. Članom 13a. Zakona o javnim nabavkama definisano je da su svi ugovorni organi čiji budžet za nabavke je jednak ili prelazi 1.000.000 KM dužni internim aktom urediti mjesto službenika za javne nabavke. Ustanova nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama sistematizovala radno mjesto službenika za javne nabavke, ali tu funkciju obavlja zaposlenik koji je raspoređen na radno mjesto šefa Odsjeka za javne nabavke.

---

²⁵ Sve vrijednosti planiranih i izvršenih nabavki su sa iskazanim PDV-om.

²⁶ Izmjene i dopune plana javnih nabavki od 28. 2., 5. 4., 23. 10., 6. 11., 27. 11. i 28. 11. 2023. godine

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

<i>Vrsta postupka</i>	<i>Planirane nabavke*</i>		<i>Provedene nabavke</i>		<i>Revidirani uzorak</i>	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Direktni sporazum	24	134.082	42	106.740	1	7.020
Otvoreni postupak	28	2.618.460	18	1.487.333	10	935.470
Konkurentski zahtjev	21	416.403	15	310.139	5	121.521
Ukupno	72	3.168.945	75	1.904.212	15	1.064.011

* Prema posljednjim izmjenama

Prema prezentiranom pregledu provedenih postupaka, u toku 2023. godine, realizovane su javne nabavke ukupne vrijednosti 1.904.212 KM, što je 60,09% u odnosu na planirano.

Prema pismenoj izjavi odgovorne osobe, najznačajnije odstupanje planiranih i provedenih postupaka nabavki odnosi se na neprovođenje sljedećih postupaka ukupne procijenjene vrijednosti 735.930 KM i to:

- nabavka toplotne energije procijenjene vrijednosti 179.010 KM nije provedena jer je Ustanova prešla na alternativni izvor zagrijavanja (lož ulje);
- otvoreni postupak nabavke električne energije procijenjene vrijednosti 168.480 KM nije pokrenut jer je uvidom na portalu javnih nabavki utvrđeno da drugi ugovorni organi nisu provodili postupak javne nabavke električne energije, te je Ustanova zaključila ugovor o nabavci električne energije za 2023. godinu sa dobavljačem, kao i prethodnih godina;
- nabavke hrane i kuhinjskih potrepština procijenjene vrijednosti 128.700 KM nije provedena, jer je postupak ponavljan šest puta, ali nije zaprimljena niti jedna ponuda, te je Ustanova u 2023. godini nabavljala hranu od dobavljača sa kojim je u ranijem periodu imala zaključen ugovor;
- nabavka reagensa za PCR testiranje procijenjene vrijednosti 117.000 KM nije provedena jer je proglašen prestanak epidemije izazvane virusom COVID 19, te nije bilo potrebe za daljnjim testiranjima;
- nabavka medicinskog potrošnog materijala procijenjene vrijednosti 87.750 KM u Planu javnih nabavki je greškom dva puta navedena;
- konkurentski zahtjev za nabavku usluge zbrinjavanja medicinskog otpada u vrijednosti 40.950 KM nije proveden, ali je proveden direktni sporazum (3.059 KM), jer je u međuvremenu Ustanova nabavila drobilicu za usitnjavanje otpada i sterilizator, kao i okolišnu dozvolu od resornog ministarstva, te Ustanova sama zbrinjava medicinski otpad;
- nabavka potrošnog materijala u vrijednosti 14.040 KM za Laboratorij za patohistologiju i citologiju nije provedena jer nije realizovan plan da Ustanova samostalno započne s pružanjem usluge citologije koje trenutno za potrebe Ustanove obavlja Klinički bolnički centar Split.

Izvršili smo uvid u sljedeće postupke: 10 otvorenih postupaka za nabavku lijekova (232.801 KM i 79.585 KM), reagensa i potrošnog materijala za biokemijske analizatore tipa AU480 proizvođača Beckman Coulter za potrebe Hematološko-biohemijskog laboratorija (147.803 KM), potrošnog materijala za operacije iz područja ortopedije (140.072 KM), leća i potrošnog materijala za potrebe oftamoloških operacija (86.393 KM), mesa (72.460 KM), potrošnog i sanitetskog materijala (69.731 KM), reagensa za hematološke analizatore Unicel DxH i DXH 500 diff proizvođača „Beckman Coulter“ (46.799 KM), epruveta, igala, kanila i lanceta (44.424 KM), medicinskih sredstava i potrošnog materijala za potrebe mikrobiološkog laboratorija (15.402 KM); pet konkurentskih zahtjeva za nabavku reagensa za koagulacijski status za uređaj Fibrin Timer (45.583 KM). usluge redovnog i interventnog održavanja anestezioloških aparata proizvođača Drager Medical (23.400 KM), redovnog i interventnog održavanja uređaja proizvođača General Electric (23.400 KM), redovnog i interventnog održavanja uređaja proizvođača Beckman Coulter i BBraun(17.550 KM) i materijala za sterilizaciju (11.588 KM); jedan direktni postupak za nabavku usluge izrade projekta rekonstrukcije i adaptacije prizemlja i I sprata (7.020 KM).

Otvoreni postupak nabavke hrane procijenjene vrijednosti 128.700 KM pokrenut je Odlukom Upravnog odbora od 20. 1. 2023. godine. Direktorica je 24. 1. 2023. godine donijela Rješenje o imenovanju komisije za nabavku hrane i kuhinjskih potrepština. Planirana nabavka podijeljena je u sedam lotova: LOT 1 – mesni proizvodi, LOT 2 – riba i riblji proizvodi, LOT 3 -mlijeko i mliječni proizvodi, LOT 4 – brašno, riža i slični proizvodni, LOT 5 – voće i povrće, svježe i konzervisano, LOT 6 - napitci, LOT 7 – začini i ostale kuhinjske potrepštine. Kao kriterij je utvrđena najniža cijena tehnički prihvatljive ponude. Tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam potencijalnih ponuđača, ali Ustanova nije zaprimila niti jednu ponudu, te je je Upravni odbor 3. 4. 2023. donio odluku kojom se poništava ovaj postupak. Nakon toga, postupak je u 2023. godini pokrenut još pet puta, ali niti jednom nije dostavljena niti jedna ponuda. Radi obezbjeđenja kontinuiteta u ishrani pacijenata, Ustanova je u toku 2023. godine nabavku hrane i kuhinjskih potrepština vršila od dobavljača Pavić d.o.o. Livno sa kojim je u ranijem periodu imala zaključen ugovor koji je istekao 17. 3. 2022. godine. Ukupna vrijednost nabavki hrane i kuhinjskih potrepština bez primjene Zakona o javnim nabavkama i zaključenog ugovora u 2023. godini iznosi 136.650 KM.

Planom javnih nabavki predviđena je nabavka lijekova čija procijenjena vrijednost iznosi 281.970 KM. Nabavka je podijeljena u pet lotova. Upravni odbor je donio 28. 3. 2023. godine Odluku o pokretanju ovog postupka, te je imenovana komisija za nabavku. Pristigle su ponude od četiri ponuđača (za LOT 1 – dvije ponude, za LOT 2 – dvije ponude, a za LOT 3, 4 i 5 po jedna ponuda). Komisija je pregledom i ocjenom ponuda konstatovala da se ponuda ponuđača Inel-Med d.o.o. Mostar za LOT 3 odbija kao tehnički neprihvatljiva, jer ponuđač nije ispunio uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Za lotove za koje je pristiglo više prihvatljivih ponuda, održana je e-aukcija, nakon čega je donesena Odluka o dodjeli ugovora najpovoljnijim ponuđačima, kao i odluka kojom se poništava nabavka LOT 3, s obzirom da je jedina dostavljena ponuda ocijenjena kao neprihvatljiva. Ponuđač Farmavita d.o.o. Vogošća podnio je žalbu na Odluku o dodjeli ugovora za LOT 1, a u žalbi je naveo da je uvidom u ponudu odabranog ponuđača Farmacija 2011 d.o.o. Bihać, konstatovala da Ustanova nije ispravno utvrdila činjenično stanje, tj. prihvatljivost ponude.²⁷ Ured za razmatranje žalbi donio je 21. 7. 2023. godine Zaključak kojim se odbacuje ova žalba kao neuredna. Ustanova je zaključila okvirne sporazume na period od 12 mjeseci: sa društvom Farmacija 2011 d.o.o. Bihać 3. 8. 2023. godine za LOT 1 (75.477 KM); sa društvom Licentis d.o.o. Sarajevo 13. 7. 2023. godine za LOT 2 (30.259 KM); i sa društvom Inel Med d.o.o. za LOT 4 i LOT 5 (127.065 KM) 29. 6. 2023. godine.

U nastavku su opisani postupci koje je Ustanova pokrenula kasno, te su okvirni sporazumi zaključeni krajem 2023. i početkom 2024. godine, zbog čega se njihova realizacija prenosi u narednu godinu.

Planom javnih nabavki pored prethodno opisanog postupka nabavke lijekova, planiran je još jedan otvoreni postupak nabavke lijekova procijenjene vrijednosti 105.300 KM, također podijeljen u pet lotova. Upravni odbor donio je 7. 7. 2023. godine Odluku o početku postupka javne nabavke lijekova, nakon čega je direktorica je donijela Rješenje o imenovanju Komisije za javnu nabavku lijekova. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 17 potencijalnih dobavljača. Zaprimitljene su tri ponude, a nakon njihovog pregleda i ocjene konstatovano je da dvije ponude ispunjavaju formalno pravne i tehničke zahtjeve ugovornog organa, dok je jedna ponuda ocijenjena kao tehnički neprihvatljiva zbog neispunjavanja uslova iz tenderske dokumentacije. Provedena je e-aukcija za sve lotove za koje je pristiglo više prihvatljivih ponuda, nakon čega je Upravni odbor 22. 9. 2023. godine donio Odluku o dodjeli ugovora ponuđaču Licentis d.o.o. Sarajevo za svih pet lotova, te je 10. 10. 2023. godine zaključen Okvirni sporazum o javnoj nabavi čija ukupna vrijednost iznosi 79.586 KM, na period od 12 mjeseci.

²⁷ Ponuđač Farmavita d.o.o. Vogošća je u svojoj žalbi naveo da je društvo Farmacija 2011 d.o.o. Bihać dostavilo nepotpuno Rješenje o registraciji ALMBIH, sa pogrešno navedenim nosiocem dozvole za stavljanje lijeka u promet, te stoga smatra da Farmacija 2021 d.o.o. Bihać nije ispunila uslov tražen tenderskom dokumentacijom u pogledu zahtjeva vezanih za registraciju proizvoda, te njegova ponuda slijedom toga nije trebala biti kvalifikovana kao prihvatljiva. Također, u žalbi je navedeno i da kako bi se osigurala mogućnost izbora lijeka, potrebno je u tenderskim specifikacijama za biološke lijekove odvojiti stavke za referentni (originalni) biološki lijek, te za svaki biološki lijek ponaosob, registrovan i dostupan.

Nabavka mesa putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 73.710 KM pokrenuta je odlukom Upravnog odbora od 16. 8. 2023. godine. Tendersku dokumentaciju preuzelo je osam potencijalnih dobavljača, a ponudu je dostavio samo jedan ponuđač. Nakon provedene zakonske procedure, Upravni odbor je usvojio preporuku Komisije za javnu nabavku mesa, te 23. 10. 2023. godine donio Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Okvirni sporazum za društvom „Mesna industrija Rakitno“ d.o.o. Posušje u vrijednosti od 72.460 KM zaključen je 7. 11. 2023. godine na period od 12 mjeseci.

Otvoreni postupak nabavke leća i potrošnog materijala za potrebe oftamoloških operacija pokrenut je 23. 10. 2023. godine. Ukupna procijenjena vrijednost ovog postupka iznosi 87.750 KM, podijeljena u tri lota: LOT I- Tendersku dokumentaciju preuzelo je 14 potencijalnih ponuđača, a ponudu su dostavila dva (ponuđač Mes d.o.o. Zenica je dostavio ponudu za LOT I i III, a Adrialine d.o.o. Banja Luka ponudu za LOT II). Nakon što je 27. 12. 2023. godine donesena Odluka o izboru najpovoljnijih ponuđača, zaključen je 4. 1. 2024. godine Okvirni sporazum u vrijednosti od 81.128 KM na period od 12 mjeseci sa odabranim ponuđačima Mes d.o.o. Zenica za LOT I i III, a 10. 1. 2024. Okvirni sporazum vrijednosti od 5.265 KM sa dobavljačem Adrialine d.o.o. Banja Luka na period od 12 mjeseci za LOT II.

Planom javnih nabavki predviđena je nabavka reagensa za koagulacijski status za uređaj Fibrin Timer procijenjene vrijednosti 46.800 KM, provođenjem otvorenog postupka. Upravni odbor donio je 6. 6. 2023. godine Odluku o pokretanju otvorenog postupka za predmetnu nabavku, međutim u tenderskoj dokumentaciji kao vrsta postupka naveden je konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, **bez da je prethodno izvršena izmjena Plana javnih nabavki, u dijelu vrste planiranog postupka.** Direktorica je donijela 16. 6. 2023. godine Rješenje o imenovanju komisije zadužene za provođenje otvorenog postupka javne nabavke. Ponudu je dostavio jedan ponuđač Dia Prom d.o.o. Posušje, sa kojim je 3. 10. 2023. godine zaključen Okvirni sporazum u vrijednosti od 45.583 KM na period od 12 mjeseci.

Otvoreni postupak nabavke reagensa i potrošnog materijala za biokemijske analizatore tipa AU480 proizvođača Beckman Coulter za potrebe Hematološko-biohemijskog laboratorija pokrenut je 22. 9. 2023. godine. Tendersku dokumentaciju preuzela su četiri potencijalna ponuđača, a jedan ponuđač je dostavio svoju ponudu za predmetnu nabavku. Okvirni sporazum u vrijednosti od 147.803 KM zaključen je 6. 11. 2023. godine sa dobavljačem Inel Med d.o.o. Mostar na period od 12 mjeseci.

Konkurentski zahtjev za nabavku usluge redovnog i interventnog održavanja uređaja proizvođača Beckman Coulteri i BBraun procijenjene vrijednosti 17.550 KM, pokrenuta je 12. 10. 2023. godine, a planirano je zaključenje okvirnog sporazuma na period od 12 mjeseci. U tenderskoj dokumentaciji je navedeno da nije moguće utvrditi ni tačnu ni okvirnu količinu nabavke, već da se utvrđuje maksimalni iznos predviđen za okvirni sporazum sa popisom uređaja za koji će se obavljati predmetna usluga. Tendersku dokumentaciju su preuzela tri potencijalna ponuđača. Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač Inel-med d.o.o. Mostar, s kojim je 14. 11. 2023. zaključen okvirni sporazum, gdje je definisano da se on zaključuje na period od 12 mjeseci ili maksimalne finansijske vrijednosti 17.550 KM.

Uvidom u uzorkovane postupke konstatovano je da nije sačinjena pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima o prethodnoj provjeri tržišta, kako to nalaže član 14a. stav 2. Zakona o javnim nabavkama.

S obzirom na navedeno, konstatujemo da Ustanova nije blagovremeno pokretala postupke javnih nabavki nakon kojih su zaključeni okvirni sporazumi (za nabavku lijekova, nabavku mesa, nabavku potrošnog materijala za potrebe oftamoloških operacija, nabavku reagensa za koagulacijski status za uređaj Fibrin Timer, nabavku reagensa i potrošnog materijala za biokemijske analizatore tipa AU480 proizvođača Beckman Coulter za potrebe Hematološko-biohemijskog laboratorija i nabavku usluge redovnog i interventnog održavanja uređaja proizvođača Beckman Coulteri i BBraun) čija realizacija će najvećim djelom biti u idućoj fiskalnoj godini, za koju Ustanova nije imala odobren finansijski plan, i koja se ne odnosi na godinu za koju je usvojen Plan javnih nabavki kojim su ove nabavke planirane.

Ustanova nije vršila nabavku hrane i kuhinjskih potrepština u ukupnoj vrijednosti od 136.650 KM u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, iako je to bila u obavezi prema članu 4. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *internim aktom urediti radno mjesto službenika za javne nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini za koju su finansijskim planom osigurana sredstva i za koju je donesen Plan javnih nabavki;*
- *sačinjavati pismenu zabilješku o svim radnjama i postupcima o prethodnoj provjeri tržišta, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *postupke nabavki roba i usluga vršiti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u cilju osiguranja transparentnosti i efikasnog korištenja javnih sredstava.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Finansijska konsolidacija

Zakon o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH donesen je 28. 4. 2022. godine (u daljnjem tekstu: Zakon o konsolidaciji). Ovim Zakonom uređuje se finansijska konsolidacija i restrukturiranje javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač općina, kanton, FBiH, ili FBiH i jedan ili više kantona kako je utvrđeno članom 53. federalnog Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Finansijska konsolidacija i restrukturiranje provodi se s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti javnih zdravstvenih ustanova, jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju, kao i povećanja kvaliteta i efikasnosti u pružanju zdravstvenih usluga. Finansijska konsolidacija obuhvata rješavanje dugovanja zdravstvenih ustanova kod kojih je evidentirana nelikvidnost u smislu odredbi Zakona o finansijskom poslovanju i/ili postoji akumulirani gubitak, po osnovu: doprinosa za PIO iz i na plaće; doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje iz i na plaće; poreza i drugih javnih prihoda, izuzev PDV-a; komunalnih usluga (struja, voda, gas, grijanje); isporučenih roba neophodnih za rad zdravstvene ustanove dobavljačima roba (lijekovi, potrošni materijali i sl.) i neisplaćenih neto plaća zaposlenika.

Shodno članu 20. Zakona o konsolidaciji, program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja, zasniva se na principima zabrane daljeg akumuliranja duga i gubitaka i prioritetima trošenja.

Za implementaciju Zakona o konsolidaciji Vlada FBiH je prvobitno planirala ukupna sredstva u iznosu od 225.000.000 KM, od čega su za finansijsku konsolidaciju i restrukturiranje 10 općih bolnica planirana sredstva u ukupnom iznosu od 40.500.000 KM. Za Ustanovu su finansijskom konsolidacijom planirana ukupna sredstva u iznosu od 6.000.000 KM.

Budžetom FBiH za 2023. godinu i njegovim izmjenama i dopunama planirana su sredstva za ove namjene u iznosu od 77.200.000 KM, od čega je za konsolidaciju i restrukturiranje Ustanove za 2023. godinu odobren iznos od 4.000.000 KM. Prvobitno odobrena sredstva za 2023. godinu u iznosu od 2.000.000 KM su planirana i utrošena za izmirivanje obaveza za doprinose i poreze iz i na plaće i obaveze prema dobavljačima. Dodatno dodijeljena sredstva Ustanovi po Zakonu o konsolidaciji u iznosu od 2.000.000 KM iz mjeseca decembra 2023. godine, planirana su za: investiciona ulaganja 730.035 KM; obaveze prema dobavljačima 712.657 KM i obaveze prema vanjskim saradnicima 557.308 KM, čiji će utrošak biti tokom 2024. godine (na datum bilansa ova sredstva Ustanova je knjigovodstveno evidentirala na poziciju prihod od FBiH iznos od 1.269.965 KM i na poziciju odgođenog prihoda iznos od 730.035 KM).

U 2022. godini planirana su i realizovana sredstva u iznosu od 2.000.000 KM za izmirenje dospjelih obaveza za doprinose i poreze iz i na plaće i obaveze prema dobavljačima.

Zahtjev za pokretanje postupka finansijske konsolidacije odobren je Odlukom Upravnog odbora od 16. 11. 2022. godine, a istog dana Upravni odbor je i usvojio Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Ustanove. Odluku o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju usvojila je Vlada Kantona 17. 11. 2022. godine i dostavljena je Federalnom ministarstvu zdravstva.

Programom finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Ustanove je predviđeno izmirivanje obaveza za doprinose i poreze iz i na plaće u iznosu od 1.100.000 KM i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 4.900.000 KM (lijekovi, reagensi, potrošni materijal, voda, struja, ishrana i sl.) u periodu 2022-2024. godina. Nije nam prezentirano da je sačinjen Program za utrošak dodatno dodijeljenih sredstava po ovom Zakonu o konsolidaciji u iznosu od 2.000.000 KM iz mjeseca decembra 2023. godine.

Pravilnikom o sadržaju i formi kvartalnih izvještaja o realizaciji programa finansijske konsolidacije i rekonstrukcije,²⁸ utvrđen je sadržaj, forma kvartalnih izvještaja o realizaciji Programa, kao i da su upravni odbori zdravstvenih ustanova dužni da u roku od 30 dana nakon isteka perioda na koji se odnosi, dostaviti kvartalne izvještaje izvršnom tijelu vlasti koje je odobrilo Program. Ustanova je sačinila Kvartalne izvještaje o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i restrukturiranja i namjenskom utrošku sredstava iz Budžeta FBiH za 2023. godinu, na koje je dobivena saglasnost Upravnog odbora i Vlade Kantona i koji su dostavljeni Federalnom ministarstvu zdravstva, s dokumentacijom kao dokaz namjenskog utroška doznačenih sredstava.

Uvidom u kvartalne izvještaje o namjenskom utrošku konstatovano je da su sredstva namjenski utrošena, u skladu sa zaključenim Ugovorom i Programom Ustanove.

Shodno navedenom konstatujemo da je procedura donošenja programa finansijske konsolidacije, zaključivanja ugovora i izvještavanja o utrošenim sredstvima vršena u skladu sa Zakonom o konsolidaciji.

9.2 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima, Ustanova je pokrenula tri sudska postupka protiv trećih lica po osnovu preuzetih obaveza iz ugovora o specijalizaciji ukupne vrijednosti 379.372 KM, s uključenim obračunatim sudskim troškovima. Također, zaključena su i dva sporazuma o otplati duga i jedna sudska nagodba sa specijalizantima u ukupnom iznosu od 416.577 KM. Za predmetne sporove donesene su pravomoćne sudske presude u korist Ustanove na osnovu kojih su u knjigovodstvenoj evidenciji priznata potraživanja od specijalizanata.

Protiv Ustanove se vode sudski sporovi ukupne vrijednosti 3.748.141 KM, s uključenim obračunatim sudskim troškovima. Od ukupno pokrenutih sudskih sporova, 15 sudskih sporova pokrenutih od dobavljača ukupne vrijednosti 2.896.499 KM, 238 sporova ukupne vrijednosti 719.390 KM odnosi se na pokrenute tužbe iz radnog odnosa i devet tužbi po osnovu naknade štete u iznosu 132.252 KM. **Na dobavljača JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar odnosi se pet sporova, od čega su za četiri donesene pravosnažne sudske presude u vrijednosti od 1.043.672 KM, a za jedan spor je tužba podnesena u 2023. godini u iznosu od 301.596 KM.**

Ustanova je na 31. 12. 2023. godine priznala rezervisanja za sudske sporove koje su pokrenuli zaposlenici (isplata regresa), u iznosu od 163.324 KM, uz prethodno izvršenu procjenu ishoda ovih sporova, uvažavajući zahtjeve MRS-a 37- Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Ovaj iznos evidentiran je na teret rashoda po sudskim sporovima.

---

²⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 101/22

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Ustanova je 30. 9. 2024. godine dostavila komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: prijemom zaposlenika u radni odnos; nabavkom hrane i kuhinjskih potrepština i neblagovremenim pokretanjem postupaka javnih nabavki.

Djelimično je prihvaćen komentar u vezi s neblagovremenim pokretanjem postupaka javnih nabavki, u dijelu koji se odnosi na zaključivanje okvirnih sporazuma. Međutim, realizacija okvirnih sporazuma će biti u idućoj fiskalnoj godini, za koju Ustanova nije imala odobren finansijski plan i koja se ne odnosi na godinu za koju je usvojen plan javnih nabavki kojim su ove nabavke planirane. U vezi s tim, data je preporuka da se blagovremeno pokreću postupci javnih nabavki, kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini za koju su finansijskim planom osigurana sredstva i za koju je donesen Plan javnih nabavki.

Obrazloženje u vezi nabavke hrane i kuhinjskih potrepština nije prihvaćeno jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza. U komentaru je navedeno da je Ustanova primjenjivala Zakon o javnim nabavkama, pet puta je raspisivala otvoreni postupak javne nabavke hrane i kuhinjskih potrepština, ali su postupci poništavani jer se niko od potencijalnih dobavljača nije javio. Također, navedeno je da je Ustanova morala obezbijediti ishranu za svoje pacijente, budući da se radi o zdravstvenoj ustanovi. Uvažavajući dato obrazloženje, skrećemo pažnju na to da je revizijom utvrđeno da je nabavka hrane i kuhinjskih potrepština u vrijednosti od 136.650 KM izvršena bez zaključenih ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Osim navedenog, u vezi sa prijemom zaposlenika u radni odnos Ustanova je navela da je osam zaposlenika primljeno u radni odnos bez procedure javnog oglašavanja, po Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegbosanskoj županiji, koja predviđa izuzetke od potrebe javnog oglašavanja kod prijema u radni odnos na određeno vrijeme, najduže šest mjeseci, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto. Također, navedeno je da propustom zaposlenika Pravne službe Ustanove u odlukama nije naveden pravni osnov zaposlenja za ovih osam zaposlenika.

Reviziju Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno obavio je revizorski tim u sastavu: Meliha Baručija – voditeljica tima, i Rubina Tanović – članica tima.

Voditeljica tima

Meliha Baručija, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Županijska bolnica dr.fra Mihovil Sučić Livno

Naziv pravnog lica

Livno, TRG DOMOVINSKOG RATA 1

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381502200351780

Broj računa

4281045960009

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

055

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	13.827.659	10.910.904
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	13.827.659	10.910.904
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207		
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	13.827.659	10.910.904
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210		
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	6.170.500	4.505.885
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

1132448605

Kontrolni broj: 1132448605

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244		
7.	Prihodi od dividendi		245		

Kontrolni broj: 1132448605

str. 2 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	27	41
9.1.	Prihodi od kamata		248	27	41
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249		
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobici		251	6.170.473	4.505.844
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	19.998.159	15.416.789
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	17.339.281	14.822.075
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254		
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	1.936.106	1.735.077
4.	Troškovi energije i goriva		257	330.279	325.338
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	13.973.759	11.824.371
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	11.973.768	10.256.103
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	1.535.506	1.235.093
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	464.485	333.175
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	576.245	504.889
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	562.691	504.391
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266	13.554	498
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	350.309	257.388
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	172.583	175.012
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	497.218	185.168
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272		
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273		
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Kontrolni broj: 1132448605

str. 3 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287		
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288		
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	163.324	103.810
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301		
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	107.708	11.824
9.1.	Rashodi od kamata		305	74.956	11.567
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	76	257
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	32.676	
10.	Ostali rashodi i gubici		308	226.186	69.534
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	17.836.499	15.007.243
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	2.161.660	409.546
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Kontrolni broj: 1132448605

str. 4 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	2.161.660	409.546
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	2.161.660	409.546
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	2.161.660	409.546
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	2.161.660	
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	2.161.660	
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Livno, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BREŠIĆ (STIPO) KRISTIJAN

Certificirani računovođa

CR-5972/5

M.P.

Irena Periša

Direktor

Kontrolni broj: 1132448605

str. 5 od 5

Županijska bolnica dr.fra Mihovil Sučić Livno

Naziv pravnog lica

Livno, TRG DOMOVINSKOG RATA 1

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381502200351780

Broj računa

4281045960009

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

055

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	6.854.322	6.900.266
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	6.658.266	6.899.562
1.1.	Zemljište		003	115.533	115.533
1.2.	Građevinski objekti		004	4.923.312	5.061.517
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	1.241.088	1.479.086
1.4.	Transportna sredstva		006	134.907	
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	17.719	17.719
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	225.707	225.707
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	196.056	704
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patent, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	196.056	704
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

1010035669

Kontrolni broj: 1010035669

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034		
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	3.500.866	2.065.987
1.	Zalihe (038 do 042)		037	148.261	121.770
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	132.044	114.906
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041		
1.5.	Dati avansi		042	16.217	6.864
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044	18.077	11.621
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	37.139	31.872
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	37.139	31.872
4.3.	Kupci u inostranstvu		048		
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	427.171	198.830
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	2.870.218	1.701.894
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	10.355.188	8.966.253
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	194.014	138.150
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	10.549.202	9.104.403
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	3.226.060	3.226.060
1.1.	Dionički kapital		102	404.396	404.396
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105	2.821.664	2.821.664
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108		
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111		
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	2.161.660	409.546
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116		
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	2.161.660	409.546
6.	Gubitak (119+120)		118	15.459.805	15.869.351
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	15.459.805	15.869.351
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	-10.072.085	-12.233.745
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	-10.072.085	-12.233.745
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	5.622.004	5.033.786
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125		
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najмова		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130	5.241.161	4.439.856
3.	Rezervisanja		131	380.843	593.930
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132		
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	14.805.269	16.166.212
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	7.207.505	8.015.890
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	7.197.573	8.015.247
1.2.	Ugovorne obaveze		137	9.877	643
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	55	
1.4.	Obaveze po osnovu najмова		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144		
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	7.597.764	8.150.322
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	20.427.273	21.199.998
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	10.355.188	8.966.253
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	194.014	138.150
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	10.549.202	9.104.403

Livno, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BREŠIĆ (STIPO) KRISTIЈAN

Certificirani računovođa

CR-5972/5

Broj licence

Irena Periša

Direktor

M.P.

Županijska bolnica dr.fra Mihovil Sučić Livno

Naziv pravnog lica

Livno, TRG DOMOVINSKOG RATA 1

Sjedište i adresa pravnog lica

4281045960009

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381502200351780

Broj računa

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

055

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
 (Indirektna metoda)
 za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	2.161.660	409.546
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	576.245	504.889
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503		
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510		
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511		
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513		

1793386081

Kontrolni broj: 1793386081

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518		
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520		
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-27	-41
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	107.708	11.824
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-26.491	6.340
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-5.267	-11.834
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	-1.168.324	-1.206.704
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	-6.456	
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	-817.674	773.213
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	-602.267	-1.002.993
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	9.234	643
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	228.341	-515.117
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535		
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Priljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Priljene dividende		(+)	559		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/ (korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+) (-)	564		
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570		
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578		
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	228.341	-515.117
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	198.830	713.947
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	427.171	198.830

Livno, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BREŠIĆ (STIPO) KRISTIJAN

Certificirani računovođa

CR-5972/5

Broj licence

M.P.

Irena Periša

Direktor

Županijska bolnica dr.fra Mihovil Sučić Livno

Naziv pravnog lica

Livno, TRG DOMOVINSKOG RATA 1

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381502200351780

Broj računa

4281045960009

Identifikacioni broj za direktne poreze

-

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

055

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Livno

Mjesto

BREŠIĆ (STIPO) KRISTIJAN

Certificirani računovoda

CR-5972/5

Broj licence

Irena Periša

Direktor

27.02.2024.

Datum

034/207-105

Kontakt

18010175

Kontrolni broj: 18010175

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	3.226.060						-15.869.351	-12.643.291		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	3.226.060						-15.869.351	-12.643.291		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							409.546	409.546		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							409.546	409.546		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908										
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911										
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	3.226.060						-15.459.805	-12.233.745		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	3.226.060						-15.459.805	-12.233.745		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							2.161.660	2.161.660		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							2.161.660	2.161.660		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	3.226.060						-13.298.145	-10.072.085		

Kontrolni broj: 18010175

str. 2 od 2

ŽUPANIJSKA BOLNICA «DR. FRA MIHOVIL SUČIĆ» LIVNO

Broj: 01/1-11-2250/1-24
Livno, 30.09.2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno** za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje također sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno** u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informirali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i osiguravanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na financijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentirane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
  - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
  - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno** i pokrenutih od strane **Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno**, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezerviranja za iste.
  - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama.
  - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
  - Neograničen pristup osobama u **Županijskoj bolnici „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno** za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za financijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektovih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevarom i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može utjecati na instituciju, a uključuje:
  - Rukovodstvo
  - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
  - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na financijske izvještaje.

Ravnateljica
Irena Periša, mag. iur.

